

KANTAR

Eesti harrastuskalapüügi kvantitatiivuuring 2020. aasta kohta

Uringuaruanne

Veebruar 2021

Euroopa Liit
Euroopa Merendus- ja Kalandusfond

Sisukord

	Sissejuhatus	3
	Uuringutulemuste kokkuvõte	5
1	Harrastuskalastajate osakaal, hinnanguline arv ja profiil ning kalastamise intensiivsus	10
2	Püügiõiguste ning püügivahendite kasutamine	16
3	Õngpüünisega püütud kalad ning hinnangulised püügikogused	25
4	Harrastuskalapüügile tehtud kulutused	32
5	Hinnangud püügivõimalustele ja püügiharjumustele	35
	Lisa1. Uuringu küsimustik	40
	Lisa2. Uuringu meetodika	43
	Lisa3. Kuidas lugeda jooniseid	49
	Lisa4. Projekti meeskond	53

Sissejuhatus

Uuringu eesmärk ja teemad

Uuringu eesmärk on saada **ülevaade olulisimatest Eesti harrastuskalapüügi sektori karakteristikutest 2020. aasta kohta**, hinnates harrastuskalastajate arvu, vanuselist ja soolist jaotust, eri püügivahendite ja püügi-alade kasutust, püütavaid kalaliike, koguseid ja vabastamisi ning harrastuspüügile kulutatud aega ja raha.

Uuringu käigus kaardistati alljärgnevad **harrastuskalapüüki ja sektorit iseloomustavad karakteristikud 2020. aasta kohta**:

- 1) harrastuskalastajate osakaal kogupopulatsioonis (Eesti) ja piirkondade lõikes;
- 2) harrastuskalastajate vanuseline jaotus kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes;
- 3) harrastuskalastajate sooline jaotus kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes;
- 4) harrastuskalastajate kalastamise intensiivsus (püügipäevades) kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes;
- 5) soodustustega harrastuspüügiõigust kasutavate harrastuskalastajate arv kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes;
- 6) harrastuskalastajate erinevate püügiõiguste (tasuta nn igaüheõigus, harrastuspüügiõigus, kalastuskaart) kasutamise absoluutarvud ja osakaal kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes;
- 7) erinevate püügivahendite kasutuse intensiivsus kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes;
- 8) lõhe, meriforelli, jõeforelli, ahven, haugi, koha, latika, särje, siia, lesta, angerja ja tursa püütud kalakogused veealade lõikes (vastavalt küsimustikus toodud veealadele);
- 9) meriforelli ja jõeforelli puhul vabastatud kalade osakaal ja vabastamise põhjus;
- 10) harrastuspüügile summaarselt kulutatud raha ning keskmiselt ühe harrastaja poolt kulutatud raha kogupopulatsioonis;
- 11) arvamus nakkevõrguga püügivõimaluste arvu ja vajalikkuse kohta väikestel siseveekogudel kogupopulatsioonis;
- 12) arvamus veekogude ligipääsetavuse kohta kogupopulatsioonis;
- 13) COVID-19 leviku mõju harrastajate kalakäimise sagedusele võrreldes varasemate aastatega kogupopulatsioonis;
- 14) kala püüdmise viisid kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes.

Sissejuhatus

Uuringu metoodika ja tulemuste esitamine

Uuringu metoodika

Uuringu küsitlustöö viisime läbi **personaalintervjuudena telefoni teel** (CATI so *Computer Assisted Telephone Interviewing*).

Uuringu sihtrühma moodustasid **15-aastased ja vanemad Eesti elanikud**, kes olid **2020. a. tegelenud harrastuskalapüügiga**.

Sihtrühma esinduslikuks kaardistamiseks (so harrastuskalastajate osakaalu määramiseks) viisime läbi **4202 kaardistavat intervjuud**. Uuringu **sihtrühmas**, so harrastuskalastajate seas, viisime läbi **600 põhiintervjuud**. **Meriforelli** puhul viisime hinnanguliste **püügikoguste täpsusastme suurendamiseks** täiendavalt läbi **157 intervjuud** meriforelli püügiga tegelenud harrastuskalastajatega, milles kaardistasime püütud kalakogused ning vabastatud kalade osakaalu ja vabastamise põhjused.

Uuringu küsitlustöö toimus 14.01.-28.02.2021.

Valimi moodustasime maakondade põhiselt. Uuringu aruandes on tulemusi vaadeldud kuue regiooni, so **Tallinn, Põhja-Eesti, Lääne-Eesti ja saared, Tartu piirkond, Lõuna-Eesti** ning **Virumaa**, põhiselt.

Täpsem uuringu metoodika ja valimi kirjeldus on esitatud aruande lisan.

Uuringu tellija on Keskkonnaministeerium. Uuringu tulemuste omandiõigus kuulub uuringu tellijale.

Tulemuste esitamine

Uuringuaruandes on erinevaid sihtrühmi käsitletud järgmiselt:

- **Kõik vastanud**, so 15-aastased ja vanemad Eesti elanikud
- **Harrastuskalastajad** (uuringu sihtrühm), so 15-aastased ja vanemad Eesti elanikud, kes on tegelenud Eestis 2020.a. vähemalt korra harrastuskalapüügiga*

**Kalapüügiga tegelemise all arvestati ükskõik millist harrastuskalapüügi vormi – õnged, vähipüügivahendid, õngejadad, nakkevõrgud, allveepüügivahendid jne. Harrastuskalapüügiks ei loetud õngitsemist turismitaludes vms (nt vikerforelli või karpkala õngitsemine turismitalu tiikidest).*

Regioonid on aruandes jaotatud järgmiselt:

- Tallinn
- Põhja-Eesti: Harjumaa, Järvamaa, Raplamaa
- Lääne-Eesti: Läänemaa, Pärnumaa, Saaremaa, Hiiumaa
- Tartu piirkond: Jõgevamaa, Tartumaa
- Lõuna-Eesti: Põlvamaa, Valgamaa, Viljandimaa, Võrumaa
- Virumaa: Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa

Püügivahendid, millega püütud kalakoguseid uuringus kaardistati, olid: lihtkäsiõng, käsiõng, põhjaõng, spinning, taliõng, lendõng, sikuti.

Uuringutulemuste kokkuvõte

Harrastuskalastajate osakaal, hinnanguline arv ja profiil ning kalastamise intensiivsus

Eesti **15aastastest ja vanematest elanikest** tegeles 2020. aasta jooksul Eestis **kalapüügi või vähipüügiga** vähemalt korra **14%**. Harrastuskalastajate osakaalus võrreldes varasemate uuringutega muutust ei ole.

- **Piirkondlikult** püsib harrastuskalastajate osakaal keskmisest madalam Tallinnas (10%) ning keskmisest kõrgem Lõuna-Eestis (22%). Maaelanike seas on harrastuskalastajaid jätkuvalt mõnevõrra enam kui suuremate linnade elanike hulgas.
- **Soo lõikes** on harrastuskalastajaid oluliselt enam meeste seas – kalapüügiga on kokku puutunud ligi veerand (24%) meestest ning 6% naistest.
- **Vanuselisel** on kalastajate osakaal nooremas ja keskmises vanuserühmas (sarnaselt varasemaletele uuringutele) mõnevõrra kõrgem kui vanemate elanike seas – 15-34aastastest ning 35-54 aastastest elanikest tegeles 2020.a kalapüügiga võrdselt 16-17%, 55aastastest ja vanematest aga 10%.

Valdava osa kõigist harrastuskalastajatest (**79%**) moodustavad seega endiselt **mehed** ning vanuselisel on suurim (**40%**) keskealiste segment (**35–54 a.**).

- Piirkondlikult eristub eeskätt Lõuna-Eesti (kuid ka Lääne-Eesti) riigi keskmisega võrreldes kõrgema noorema vanuserühma (15-34 a.) kalastajate osakaaluga.
- Virumaa eristub kõrgema meeste ning vanemate kalastajate osakaaluga.

2020. aasta jooksul käis **enam kui pool (55%)** harrastuskalastajatest kalal **1–5 päeval**. Rohkem kui 10 päeval püüdis kala veidi enam kui veerand (27%) harrastuskalastajatest.

Möödunud uuringule jäi sagedaste kalastajate osakaal veidi alla ning pisut kasvas juhuslikumat laadi kalastamine, kuid statistiliselt oluliseks erinevuseks seda siiski lugeda ei saa.

- Harrastuskalastajatest **mehed tegelevad kalastamisega** endiselt naistest **intensiivsemalt** – enam kui 10 päeval kalastanud oli meestest ligi kolmandik, naistest aga vaid kümnendik. Juhuslikult (1-5 päeval) käis kalal üle 2/3 kala püüdnud naistest ning pool meestest.
- Vanuse lõikes eristub **keskmisest madalama intensiivsusega noorem vanuserühm**.
- Piirkondlikult kalastamise intensiivsus oluliselt ei erine.

Kokku on **2020. aastal harrastuskalapüügiga tegelenud arvuliselt ligikaudu 156 000 inimest**, sh aasta jooksul 1–5 päeval ligikaudu 85 000; 6–10 päeval ligikaudu 29 000 ning enam kui 10 päeval ligikaudu 42 000 inimest.

Püügiõiguste ning püügivahendite kasutamine

Soodustatud püügiõigusega isikuid (alla 16-aastane õpilane, pensionär, õigusvastaselt represseritud või represserituga võrdsustatud isik, erivajadustega isik ning osalise või puuduva töövõimega isik) oli 2020. aastal **25%** kõigist harrastuskalastajatest, arvuliselt ca 38 400 inimest.

- Piirkondlikult soodustatud püügiõigusega püüdmise ulatus oluliselt ei erine.
- Ligi 2/3 (65%) soodustatud püügiõigusega isikutest moodustavad 55-aastased ja vanemad kalastajad.

Küsites eraldi **igaüheõigusega püüdmise** kohta, väitis umbes **iga teine harrastuskalastaja** (51%) end olevat kasutanud **vaid seda püügiõigust**.

Täpsustades **püügiõiguste kasutamist**, võimaldades vastajal **valida erinevate püügiõiguste vahel**, jäi oma vastusele kindlaks 73% ainult igaüheõiguse alusel püüdmist kinnitanutest, 27% valis igaüheõiguse kõrvale ka mõne muu püügiõiguse.

Nii ilmnes, et erinevate püügiõiguste kohta võrdlevalt vastates osutus napilt **levinumaks harrastuspüügiõiguse kasutamine**, mille alusel püüdis kala **56%** harrastuskalastajatest. **Igaüheõigust** kasutas **iga teine** (49%) ning **kalastuskaarti ligikaudu iga kümnes** (9%) harrastuskalastaja.

Kahe aasta taguse uuringuga võrreldes jäi harrastuspüügiõiguse kasutamine veidi madalamaks.

- Piirkondlikult eristus madalama harrastuspüügiõiguse ning kõrgema igaüheõiguse kasutamise osakaaluga Lõuna-Eesti.

Kõige **laiema kasutajaskonnaga püügivahenditeks** olid harrastuskalastajate seas **lihtkäsiõng** ja **spinning**, mida kumbagi kasutas ligikaudu iga teine harrastuskalastaja (**vastavalt 55%** ning **49%**).

Käsiõnge kasumine kalapüügil jäi eelmise uuringuga võrreldes madalamaks, **käsiõnge kasutas veidi üle viiendiku** harrastuskalastajatest (22%).

Ka mitme teise püügivahendi – sikuti, taliõng, und – kasutamine jäi kahe aasta tagusele uuringule alla.

- Populaarsemate püügivahendite kasutamises piirkondlikke statistiliselt olulisi erinevusi pigem ei ilmne; välja saab tuua vaid lihtkäsiõnge laiemat (73%) ning spinningu madalamat (35%) kasutamist Lõuna-Eestis.
- Vähem levinud püügivahenditest oli nakkevõrk populaarsem Lääne-Eestis ning sikuti Virumaa regioonis (mõlemad 12%).

Õngpüünisega püütud kalad ning hinnangulised püügikogused

Enamiku (**82%**) **harrastuskalastajate** jaoks oli 2020. aasta **püük tulemuslik**, st õngpüünistega püüti vähemalt üks kala; püügi tulemuslikkus püsis eelmise uuringuga samal tasemel.

- Regiooniti püügi tulemuslikkus palju ei erinenud, olles keskmisest mõnevõrra kõrgem Virumaal ning jäädes keskmisele veidi alla Lääne-Eestis.

Uuringus **kaardistatud kaladest** said **harrastuskalastajad** sarnaselt viimatisele uuringule **kõige ulatuslikumalt** kätte **ahvenat**, mille saaki sai **52%** kalastajatest. Järgnesid **haug** ja **särg** vastavalt **41%** ning **36%** saaki saanutega.

Latikasaaki sai **umbes iga kuues** harrastuskalastaja (17%). **Teiste kaardistatud kalade** puhul jäi õngpüünisega **saaki saanute** määr **alla kümnendiku** (1-6%).

Piirkondlikult saagi saamise ulatus enamasti oluliselt ei erine. Ahvenapüük oli keskmisest mõnevõrra laialdasem Virumaal ja jäi keskmisest tagasihoidlikumaks Läänemaal; latikat ja särge püüdsid keskmisest laialdasemalt Lõuna-Eesti kalastajad. Meriforelli saaki said keskmisest sagedamini Tallinna harrastuskalastajad.

Uuringus kaardistatud kaladest püüdsid **harrastuskalastajad 2020. aastal õngpüünistega kõige suuremas koguses haugi** (hinnanguliselt **656 tonni**); järgneb **ahven (540 tonni)**.

Särje püügikoguseid saab uuringu põhjal hinnata **370 tonnile**, **latikat** püüti **191 tonni** ning **koha 57 tonni**. Ülejäänud kalade puhul jäävad hinnangulised õngpüünisega püütud kogused alla 50 tonni.

Nii **jõeforelli** kui ka **meriforelli**, puhul on **enamik püüdnutest (70–80%) kalu ka vabastanud**. Keskmise vabastatud kalade hulk on suurim jõeforelli puhul, ulatudes ligi paarikümne kalani püüdja kohta.

Valdavalt vabastati kalu nende **alamõõdulisuse tõttu**.

Harrastuskalapüügile tehtud kulutused ning hinnangud püügivõimalustele ja püügiharjumustele

Harrastuskalapüügile **tegi 2020. aasta jooksul kulutusi 78%** kõigist harrastuskalastajatest, s.o hinnanguliselt 122 000 inimest.

Otseseid kulutusi tegi seejuures **65%** harrastuskalastajatest, kalastusretkedega seotud majutusele ja transpordile tegi kulutusi **60%**.

- Keskmise kulutus ühe harrastuskalastaja kohta oli 210 eurot, sh 136 eurot moodustasid n-ö otsesed kulutused ning 74 eurot transpordi ja majutusega seotud kulutused.

Laiendatuna kogu harrastuskalastajate populatsioonile, ulatusid **2020. aastal harrastuskalapüügile tehtud kulutused** hinnanguliselt **33 miljoni** euroni.

2020. aastal kalapüügile tehtud kulutused jäid eelmise uuringuga (2018.a) võrreldes ligi veerandi jagu madalamaks.

Hinnanguid küsiti seekordses uuringus nakkevõrgupüügi kohta väikestel siseveekogudel, veekogudele ligipääsetavust ning Covid-19 seotud piirangute mõju puudutavalt. Lisaks kaardistati püügiviiside kasutamist.

Enamik harrastuskalastajatest (54%) ei pea **nakkevõrgupüüki väikestel siseveekogudel vajalikuks ja põhjendatuks**, umbes veerandil (23%) puudub selles osas seisukoht. Nakkevõrgupüügi pooldajatest (24%) umbes pooled eeldavad praegust lubatud kogust. Muutust soovitakse pigem vähendamise kui suurendamise suunas.

Ligipääsu siseveekogudele hindab **piisavaks 60%** Eesti **harrastuskalastajatest**. Ligipääsetavuses näeb **puudujääke** umbes **kolmandik** (34%). Keskmisest pisut kriitilisemad on Eesti lõunapoolsete regioonide elanikud.

- Peamise takistusena nähakse **eramaid** ning **erateid**, vähem toodi välja siseveekogude kallaste rohtumist. **Siseveekogusid nimetati** üldiselt **enam** kui merd, konkreetsetest veekogudest mainiti kõige sagedamini Emajõe, Peipsi järve, Võrtsjärve ja Pärnu jõge.

Valdavalt **püüavad** Eesti harrastuskalastajad **kala kaldalt – 63%-le** on kaldalt püüdmine **peamiseks püügiviisiks**. Püük **paadist** on peamiseks püügiviisiks umbes **kolmandikule** (34%).

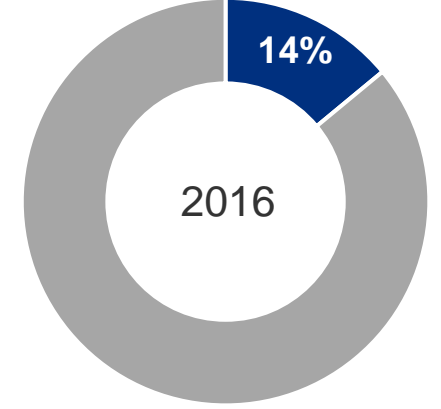
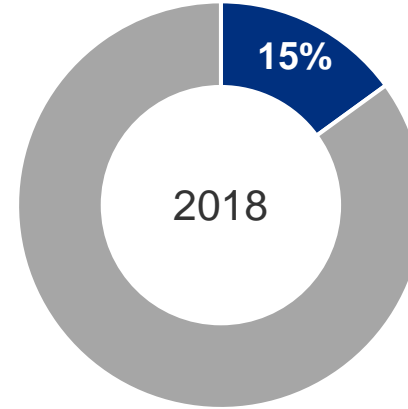
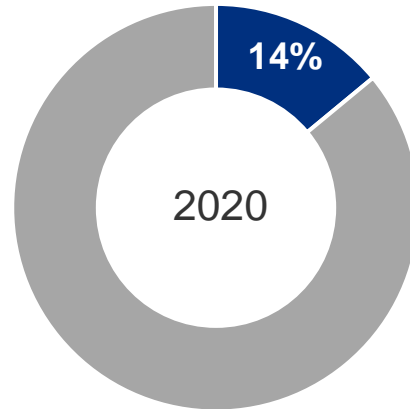
Covid-19 enamiku (83%) harrastuskalastajate kalastamise sagedusele mõju ei avaldanud. Covid-19 levikuga kaasneva mõjul eelmisel aastal varasemast rohkem ning varasemast vähem kalastanud oli ligikaudu võrdselt.

1
Harrastuskalastajate
osakaal, hinnanguline
arv ja profiil ning
kalastamise intensiivsus

Harrastuskalastajate osakaal ja kalastamise intensiivsus kogupopulatsioonis

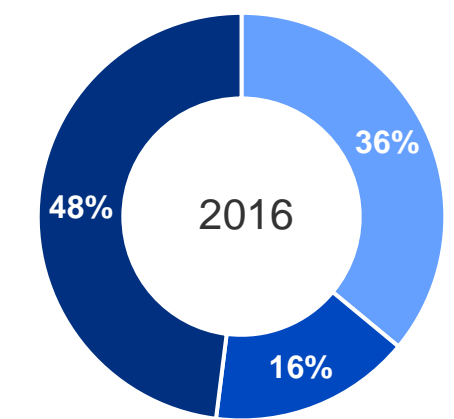
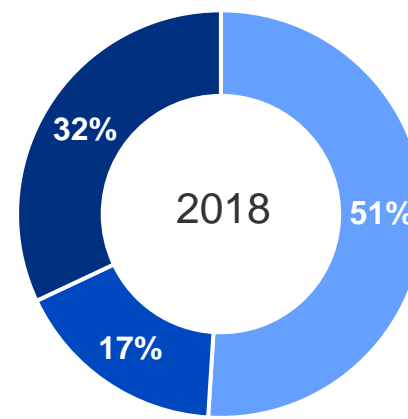
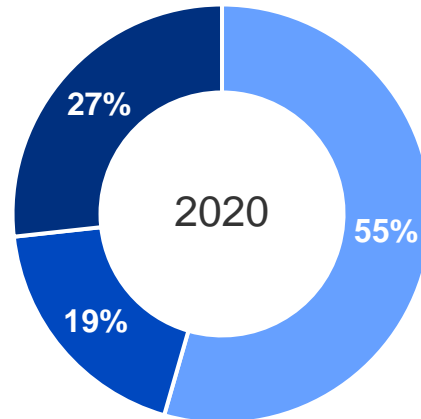
Palun mõelge tagasi aastale 2020 ning öelge, kas Teie isiklikult tegelesite 2020. aasta jooksul Eestis kalapüügi või vähipüügiga (vähemalt ühel korral)?
n=4202

Kalapüügiga tegelemise all arvestati ükskõik millist harrastuskalapüügi vormi – õnged, vähipüügivahendid, õngejadad, nakkevõrgud, allveepüügivahendid jne. Harrastuskalapüügiks ei loetud õngitsemist turismitaludes vms (nt vikerforelli või karpkala õngitsemine turismitalu tiikidest).

Palun öelge, mitmel päeval Te 2020. aastal kalal käisite?
n=600

- 1-5 päeval
- 6-10 päeval
- rohkem kui 10 päeval

Eesti 15aastastest ja vanematest elanikest tegeles 2020. aasta jooksul Eestis kalapüügi või vähipüügiga vähemalt korra 14%. Harrastuskalastajate osakaal on varasemate uuringutega võrreldes püsinud stabiilsena. Sageli kalal käijate osakaal jäi 2020.aastal viimase ehk 2018.aasta uuringuga võrreldes küll pisut madalamaks ning juhuslikumat laadi kalastajaid oli enam, kuid oluliseks erinevuseks seda siiski lugeda ei saa.

Harrastuskalastajate osakaal piirkondade ning teiste sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes

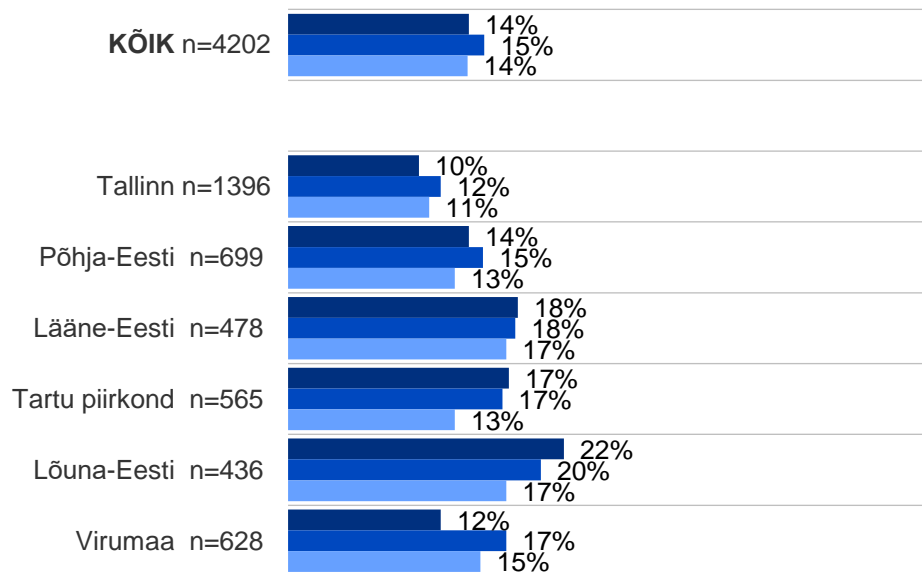
rea %

Piirkondlikult püsib harrastuskalastajate osakaal keskmisest madalam Tallinnas (10%) ning keskmisest kõrgem Lõuna-Eestis (22%). Maaelanike seas on harrastuskalastajaid jätkuvalt mõnevõrra enam kui suuremate linnade elanike hulgas.

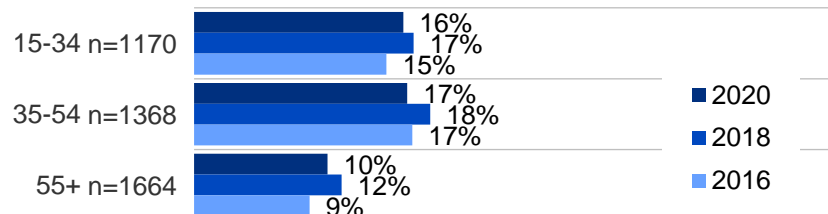
Soo lõikes on harrastuskalastajaid oluliselt enam meeste seas – kalapüügiga on kokku puutunud ligi veerand (24%) meestest ning 6% naistest.

Vanuse lõikes püsib kalastajate osakaal nooremas ja keskmises vanuserühmas kõrgem kui vanemate elanike seas – 15-34aastastest ning 35-54 aastastest elanikest tegeles 2020. a kalapüügiga võrdset 16-17%, 55aastastest ja vanematest aga 10%.

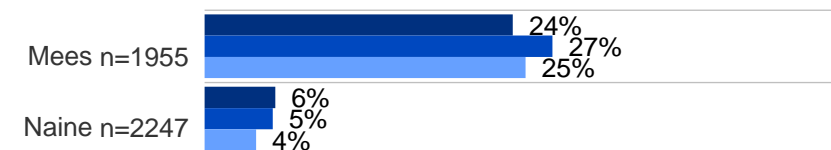
PIIRKOND

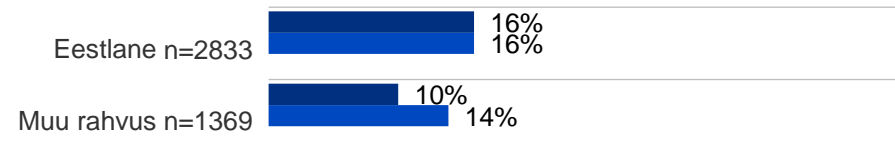
VANUSEGRUPP

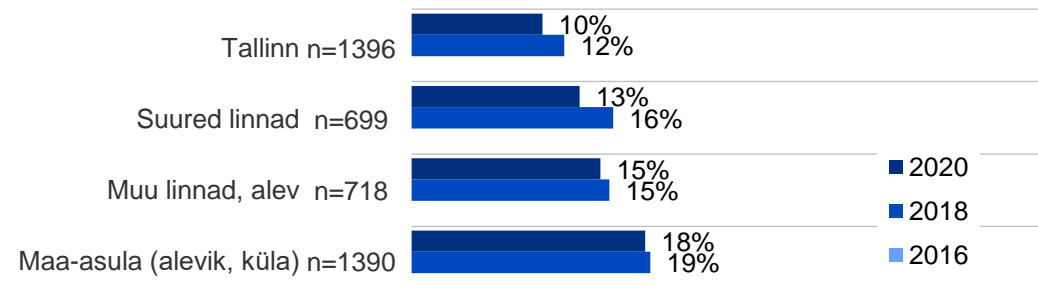
SUGU

RAHVUS

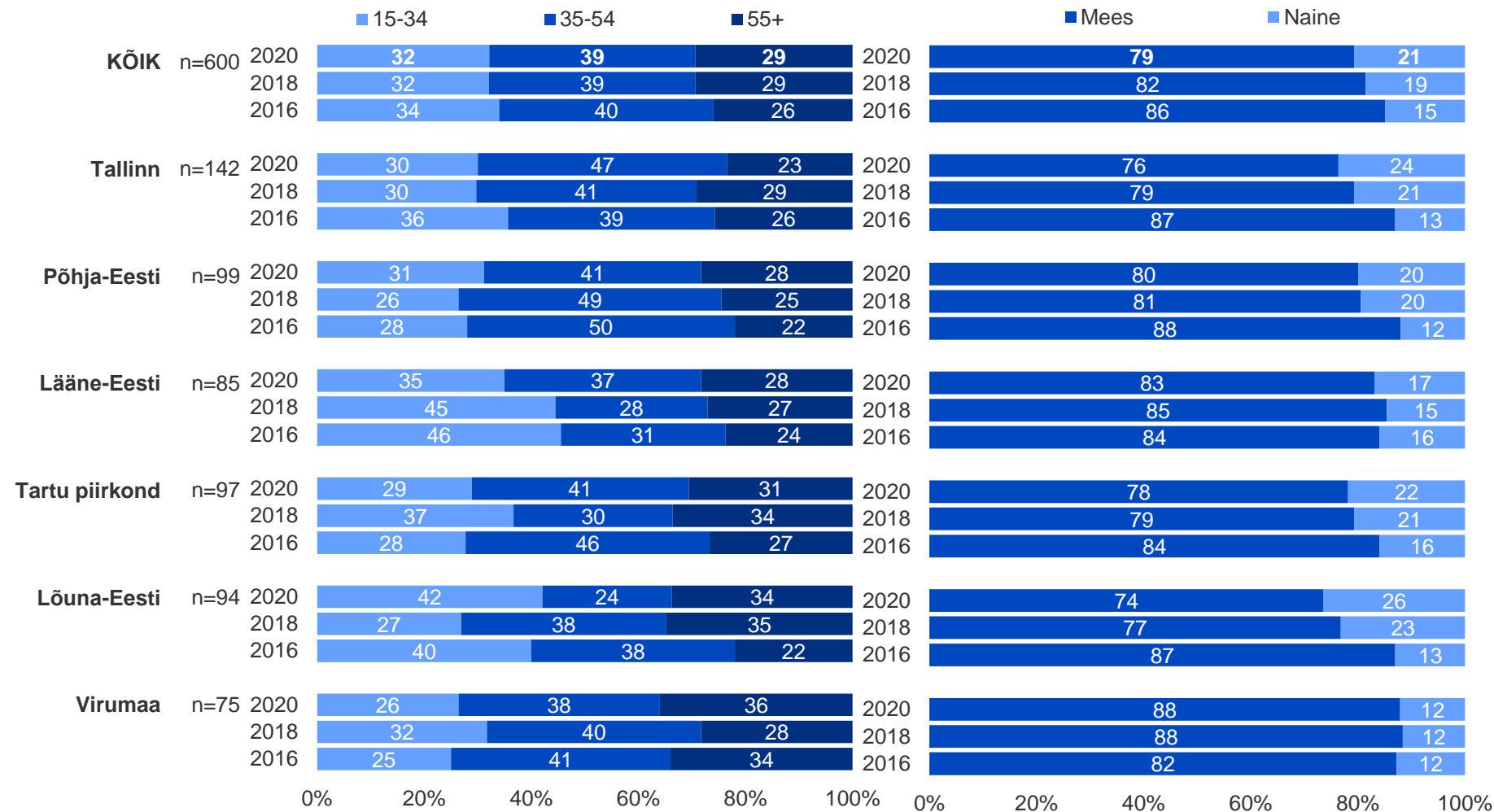

ASULATÜÜP

Harrastuskalastajate vanuseline ja sooline jaotus kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes

Isiklikult tegelenud 2020. aasta jooksul Eestis kalapüügi või vähipüügi (vähemalt ühel korral)

Valdava osa kõigist harrastuskalastajatest (79%) moodustavad mehed.

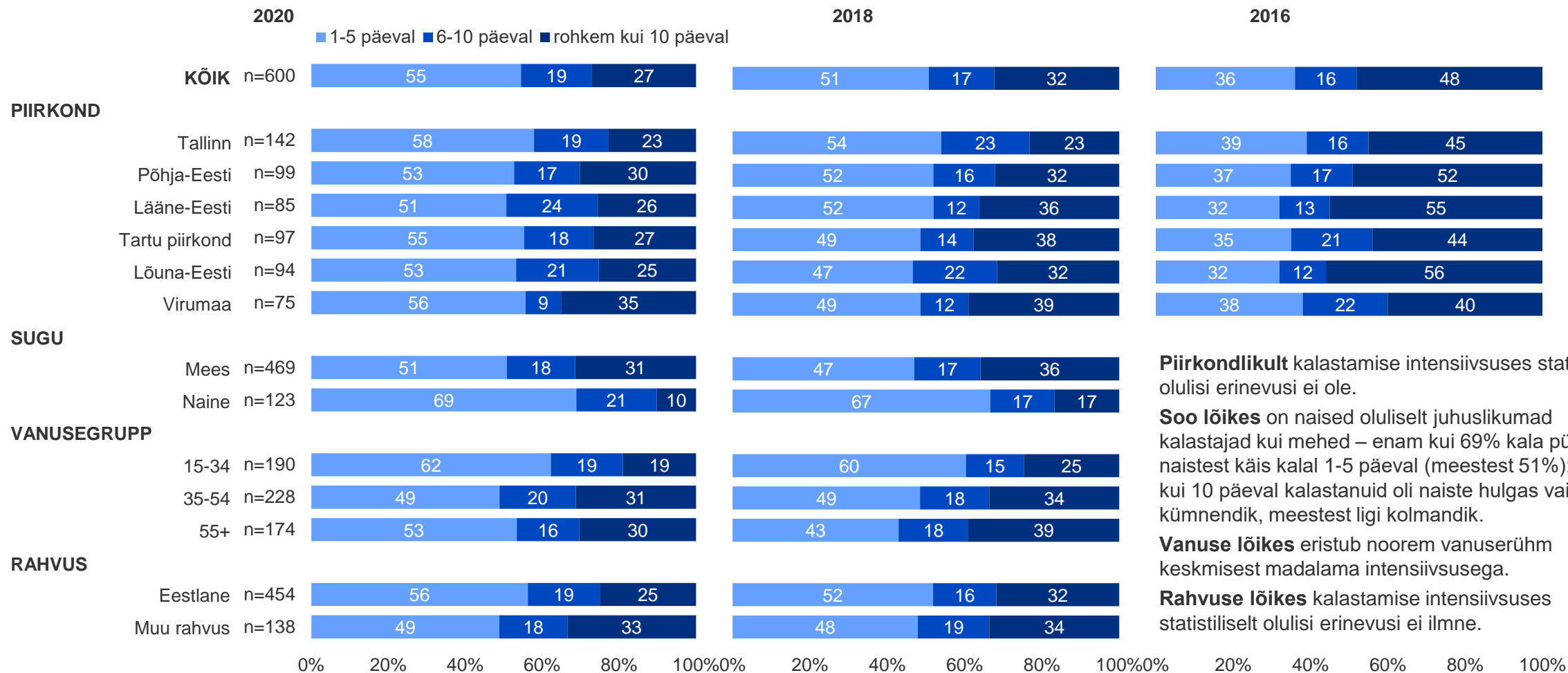
Vanuserühmadest püsib suurim (40%) keskmise eagrupi (35-54aastased) osakaal.

Noorte kalastajate osakaal oli keskmisest suurem Lääne- ja Lõuna-Eestis.

Virumaa eristub kõrgema meeste ning vanemate kalastajate osakaaluga.

Harrastuskalastajate kalastamise intensiivsus kogupopulatsioonis, piirkondade lõikes ning teiste sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes

Palun öelge, mitmel päeval Te 2020. aastal kalal käisite?

Piirkondlikult kalastamise intensiivsus statistiliselt olulisi erinevusi ei ole.

Soo lõikes on naised oluliselt juhuslikumad kalastajad kui mehed – enam kui 69% kala püüdnud naistest käis kalal 1-5 päeval (meestest 51%); enam kui 10 päeval kalastanud oli naiste hulgas vaid kümnendik, meestest ligi kolmandik.

Vanuse lõikes eristub noorem vanuserühm keskmisest madalama intensiivsusega.

Rahvuse lõikes kalastamise intensiivsus statistiliselt olulisi erinevusi ei ilmne.

Harrastuskalastajate hinnanguline arv kogupopulatsioonis ja piirkondlikus populatsioonis

- Kokku on **2020. a. harrastuskalapüügiga tegelenud arvuliselt ligikaudu** 156000 inimest (usaldusvahemik 142000-170000)
 - aasta jooksul 1-5 päeval harrastuskalapüügiga tegelenuid on ligikaudu 85000
 - aasta jooksul 6-10 päeval harrastuskalapüügiga tegelenuid on ligikaudu 29000
 - aasta jooksul enam kui 10 päeval harrastuskalapüügiga tegelenuid on ligikaudu 42000

PIIRKOND	Harrastuskalastajate osakaal elanikkonnast	Harrastuskalastajate ligikaudne arv	veapiirid 95% usaldusnivool
Kogu Eesti	14%	156000	142000-170000
Tallinn	10%	37000	30000-45000
Põhja-Eesti	14%	26000	20000-32000
Lääne-Eesti	18%	23000	17000-28000
Tartu piirkond	17%	26000	20000-32000
Lõuna-Eesti	22%	25000	19000-31000
Virumaa	12%	20000	14000-25000

Harrastuskalastajate hinnanguline arv vastavalt kalastamise intensiivsusele

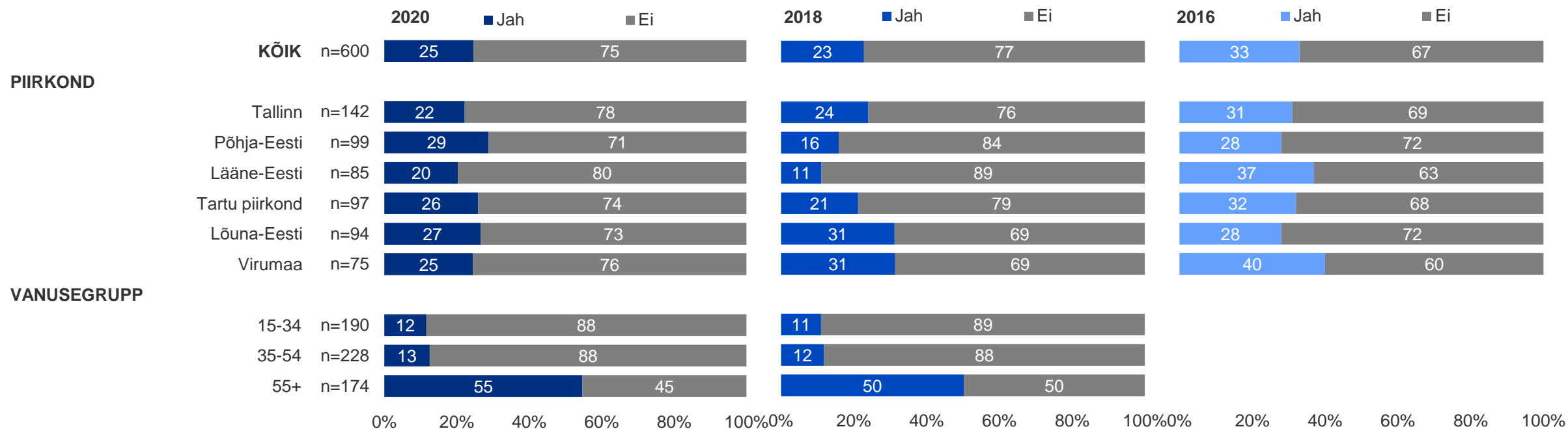
	Osakaal harrastuskalastajatest	2020. a. harrastuskalapüügiga tegelenud arvuliselt	veapiirid 95% usaldusnivool
1-5 päeval	55%	85000	75000-96000
6-10 päeval	19%	29000	22000-35000
enam kui 10 päeval	27%	42000	35000-50000

2

Püügiõiguste ning püügivahendite kasutamine

Soodustustega harrastuspüügiõigust kasutavate harrastuskalastajate osakaal kogupopulatsioonis, piirkondade ja vanuserühmade lõikes

Kas olete soodustatud püügiõigusega isik (alla 16-aastane õpilane, pensionär, õigusvastaselt repressseeritud või repressseerituga võrdsustatud isik, erivajadustega isik ning osalise või puuduva töövõimega isik)?

Soodustustega harrastuspüügiõigust kasutavate harrastuskalastajate arv kogupopulatsioonis, piirkondade ja vanuserühmade lõikes

Kas olete soodustatud püügiõigusega isik (alla 16-aastane õpilane, pensionär, õigusvastaselt repressseeritud või repressseerituga võrdsustatud isik, erivajadustega isik ning osalise või puuduva töövõimega isik)?

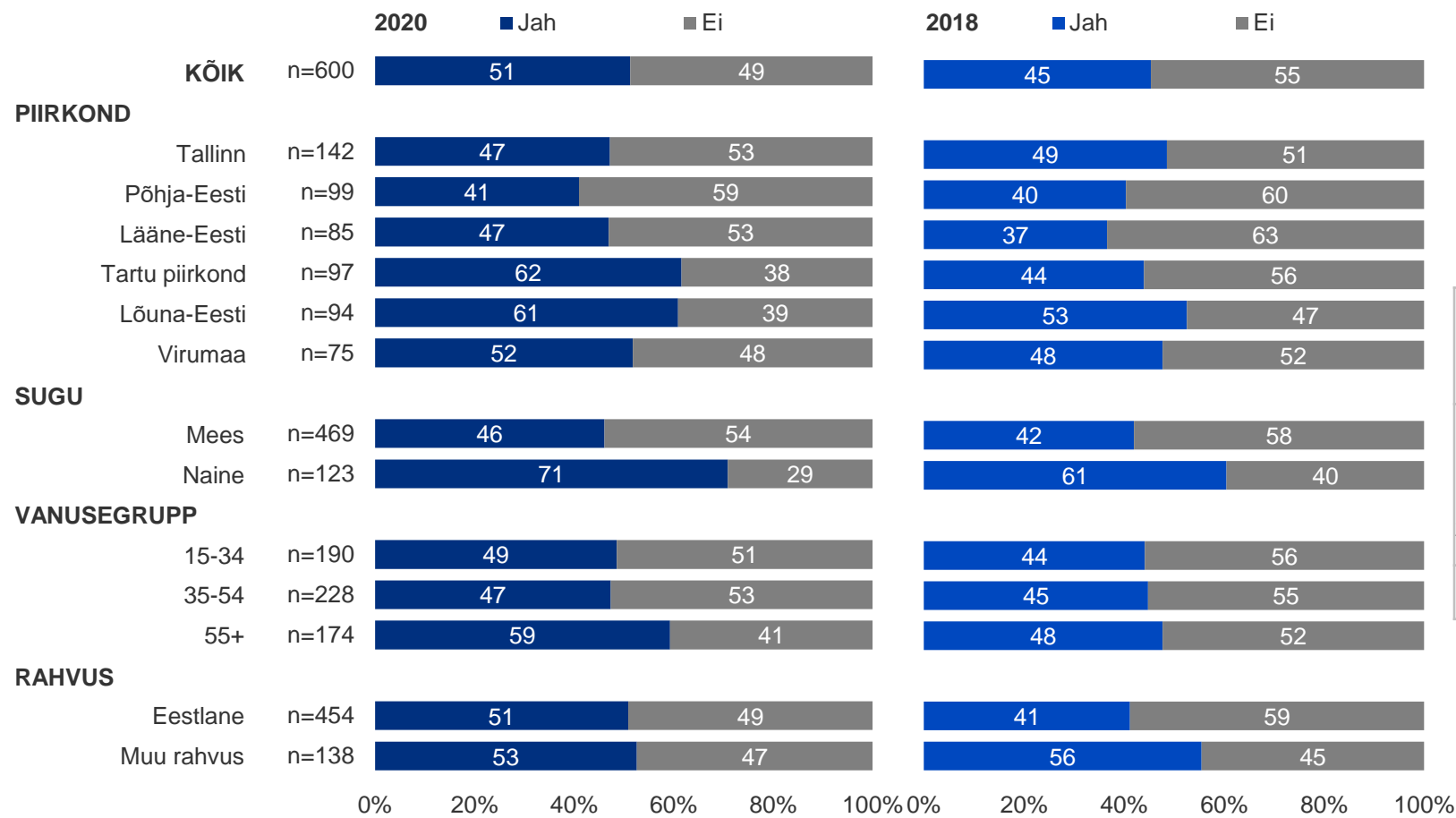
- Soodustatud püügiõigusega isikuid (alla 16-aastane õpilane, pensionär, õigusvastaselt repressseeritud või repressseerituga võrdsustatud isik, erivajadustega isik ning osalise või puuduva töövõimega isik) oli 2020. aastal 25% kõigist harrastuskalastajatest, arvuliselt ca 38400 inimest.
- Piirkondlikult nende osakaal statistiliselt oluliselt ei erine.
- Valdava osa (ca 65%) soodustatud püügiõigusega isikutest moodustavad 55-aastased ja vanemad kalastajad.

	Soodustustega harrastuspüügiõiguse kasutajate abs. arv	veapiirid 95% usaldusnivool
Kogu Eesti	38400	31100-45700
PIIRKOND		
Tallinn	8300	4900-11800
Põhja-Eesti	7500	4200-10800
Lääne-Eesti	4600	2000-7100
Tartu piirkond	6600	3500-9700
Lõuna-Eesti	6600	3500-9600
Virumaa	4800	2200-7500
VANUSEGRUPP		
15-34	5800	2900-8700
35-54	7500	4200-10800
55+	25100	19100-31000

Ainult igaüheõiguse kasutamine kogupopulatsioonis, piirkondade lõikes ning teiste sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes

Kas püüdsite 2020. aastal ainult igaüheõigusega?

Vastajale täpsustati, et igaüheõigus tähendab püüki ühe lihtkäsionega, s.o rullita õng.

Küsites eraldi igaüheõigusega püüdmise kohta, väitis **51% harrastuskalastajatest**, et kasutasid vaid seda püügiõigust.

Täpsustades püügiõiguste kasutamist, võimaldades vastajal valida erinevate püügiõiguste vahel (igaüheõigus, harrastuspüügiõigus, kalastuskaart; vt järgmine slaid), jaotusid vastused alljärgnevalt:

	veeru %	Kas püüdsite 2020. aastal ainult igaüheõigusega?	
		Jah (51%) n=303	Ei (49%) n=288
Missuguseid püügiõiguseid kasutasite 2020. aastal?	igaüheõigust	82%	14%
	harrastuspüügiõigust	26%	88%
	kalastuskaarti	3%	16%
sh ainult igaüheõigust		73%	4%

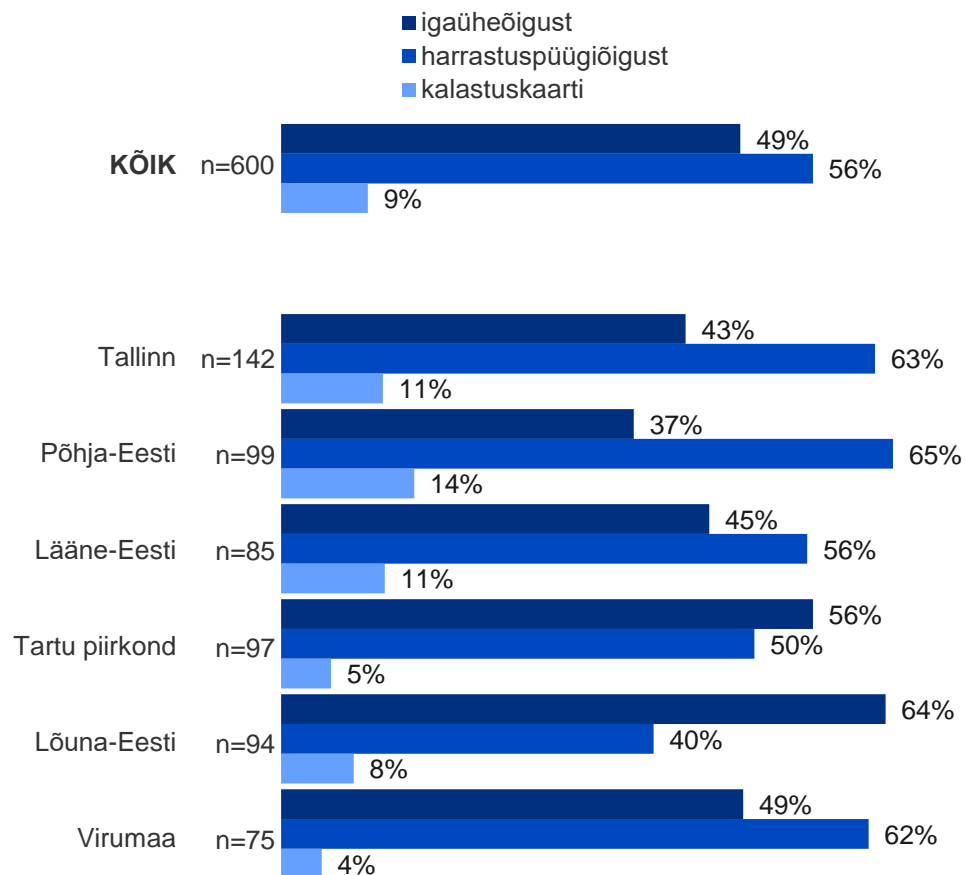
St, oma vastusele jäi kindlaks 73% ainult igaüheõiguse alusel püüdmist kinnitanutest, 27% valis igaüheõiguse kõrvale ka mõne muu püügiõiguse.

Neist, kes küsimuses igaüheõiguse kohta vastasid „ei“, nimetasid hiljem vaid igaüheõigust 4%.

Harrastuskalastajate erinevate püügiõiguste kasutamine kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes

Missuguseid püügiõiguseid kasutasite 2020. aastal?

rea %

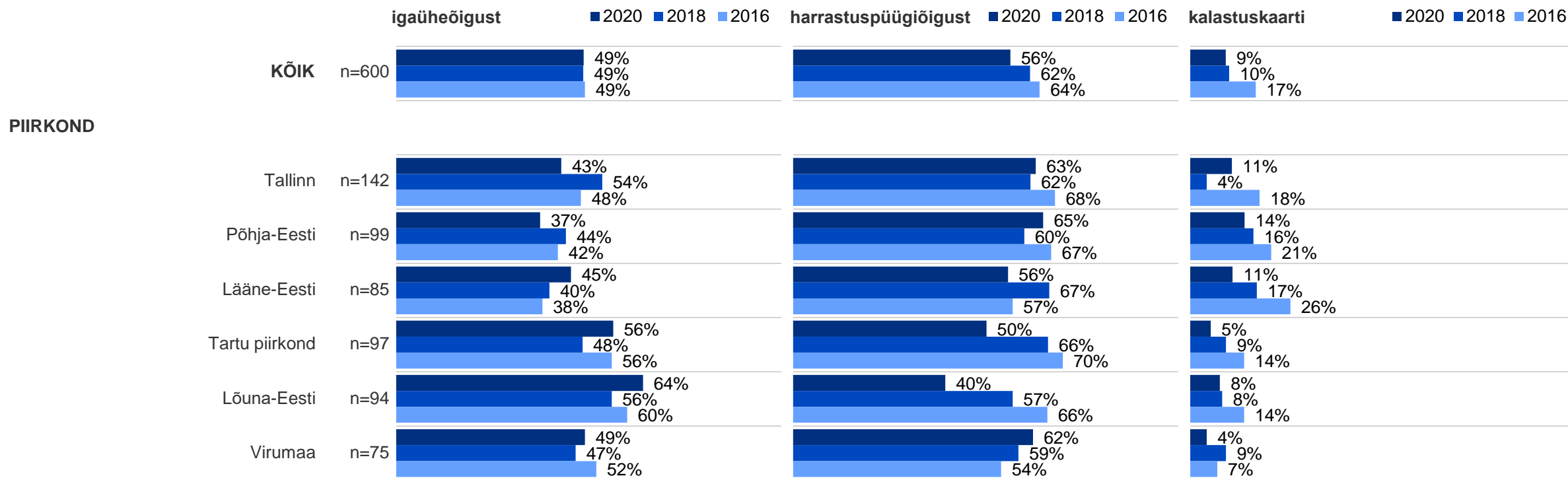
Vastajatel paluti nimetada, milliseid püügiõigusi nad 2020. aastal kasutasid. Tasuta igauheõigusena käsitleti püüki, kuni ühe lihtkäsõnega, harrastuspüügiks liigitusid kõik ülejäänud õngpüünised. Püügiks kalastuskaardi alusel liigitus nakkevõrgu, õngejada, vähipüügivahendite kasutamine, lõhe ja forellipüük jõgedest, Endla, Silma ja Matsalu looduskaitsealadel. Vajadusel said vastajad valida mitu kasutatavat püügiõigust.

	Igauheõigus kasutajate abs. arv	veapiirid 95% usaldusnivool	Harrastuspüügiõigus kasutajate abs. arv	veapiirid 95% usaldusnivool	Kalastuskaart kasutajate abs. arv	veapiirid 95% usaldusnivool	
Kogu Eesti	76000	65900-86100	88000	77100-98800	14300	9800-18900	
PIIRKOND	Tallinn	16100	11300-20900	23600	17800-29400	4100	1600-6500
	Põhja-Eesti	9700	6000-13500	16900	12000-21800	3700	1400-6000
	Lääne-Eesti	10200	6400-14100	12600	8300-16800	2500	600-4400
	Tartu piirkond	14500	9900-19000	12900	8600-17200	1400	0-2800
	Lõuna-Eesti	15800	11100-20600	9800	6000-13500	1900	200-3600
	Virumaa	9700	5900-13400	12300	8100-16500	900	0-2000

Kõige enam kasutasid harrastuskalastajad 2020. aastal **harrastuspüügiõigust**, seda tegi **56% harrastuskalastajatest**. **Igauheõiguse alusel** püüdis ligikaudu **iga teine**, **kalastuskaarti** kasutas peaaegu **iga kümnes** harrastuskalastaja (vastavalt 49% ja 9%).

Trend erinevate püügiõiguste kasutamises kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes

Missuguseid püügiõiguseid kasutasite 2020. aastal? rea %

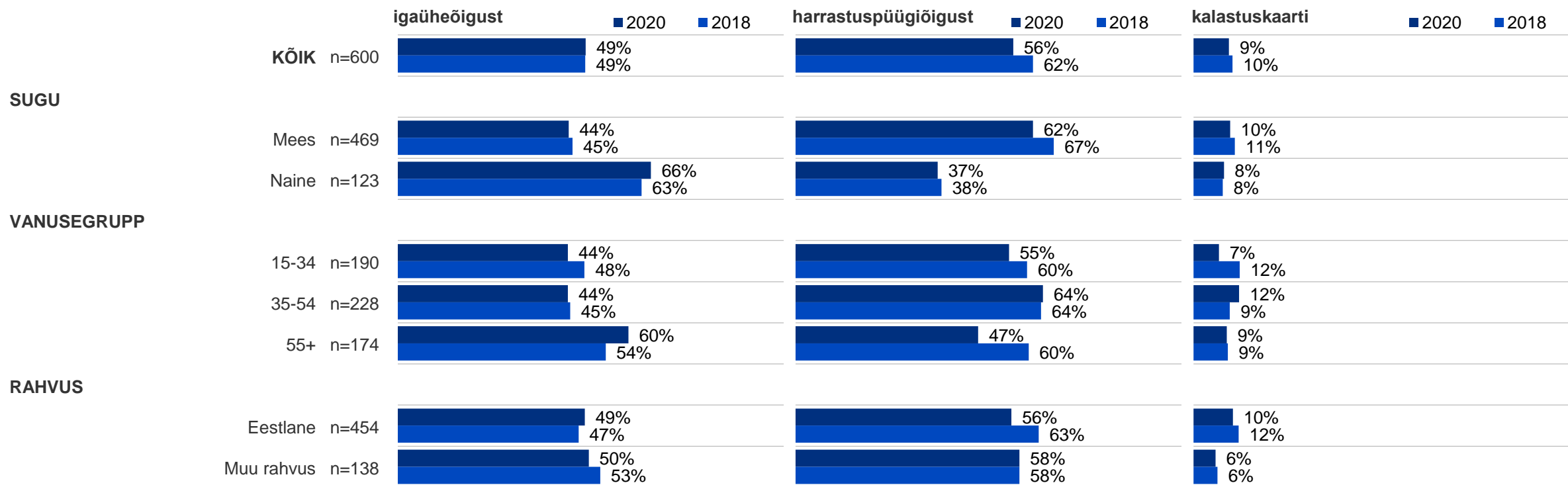

Igaüheõiguse kasutamine on 2020.aastal jäänud varasemate aastate tasemele, harrastuspüügiõigust kasutati 2018.aastaga võrreldes veidi vähem. Harrastuspüügiõiguse kasutamine jäi keskmisest madalamaks Lõuna-Eestis.

Trend erinevate püügiõiguste kasutamises soo, vanuse ja rahvuse lõikes

Missuguseid püügiõiguseid kasutasite 2020. aastal?

rea %

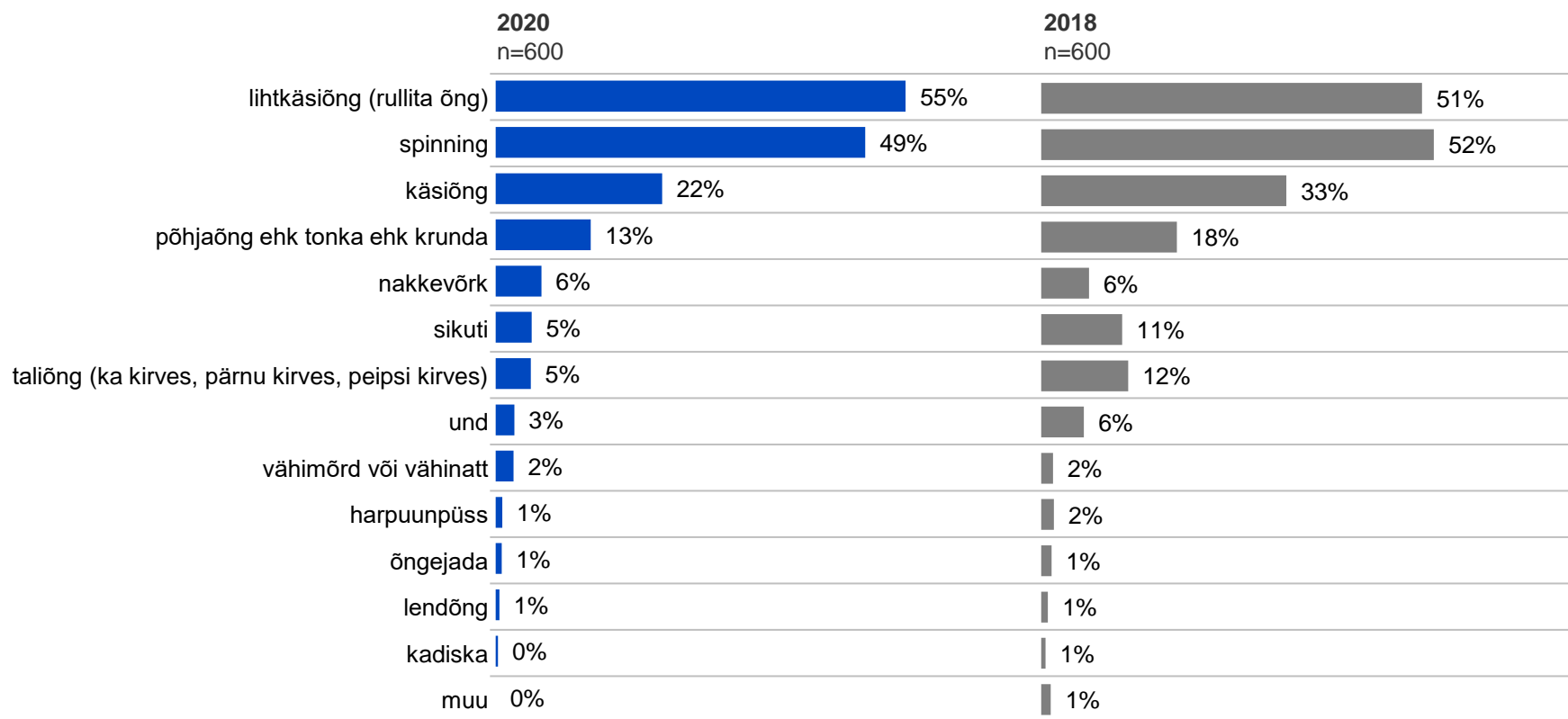
Püügiõiguste kasutamine erineb eeskätt soo lõikes, mehed kasutasid keskmisest enam harrastuspüügiõigust ning naised igapäevast.

Vanuse lõikes kasutasid keskealised enam harrastuspüügiõigust ning vanemad kalastajad igapäevast.

Erinevate püügivahendite kasutuse intensiivsus kogupopulatsioonis, piirkondade, soo ja vanuse lõikes

Missuguseid püügivahendeid kasutasite kalapüügiks?

veeru %

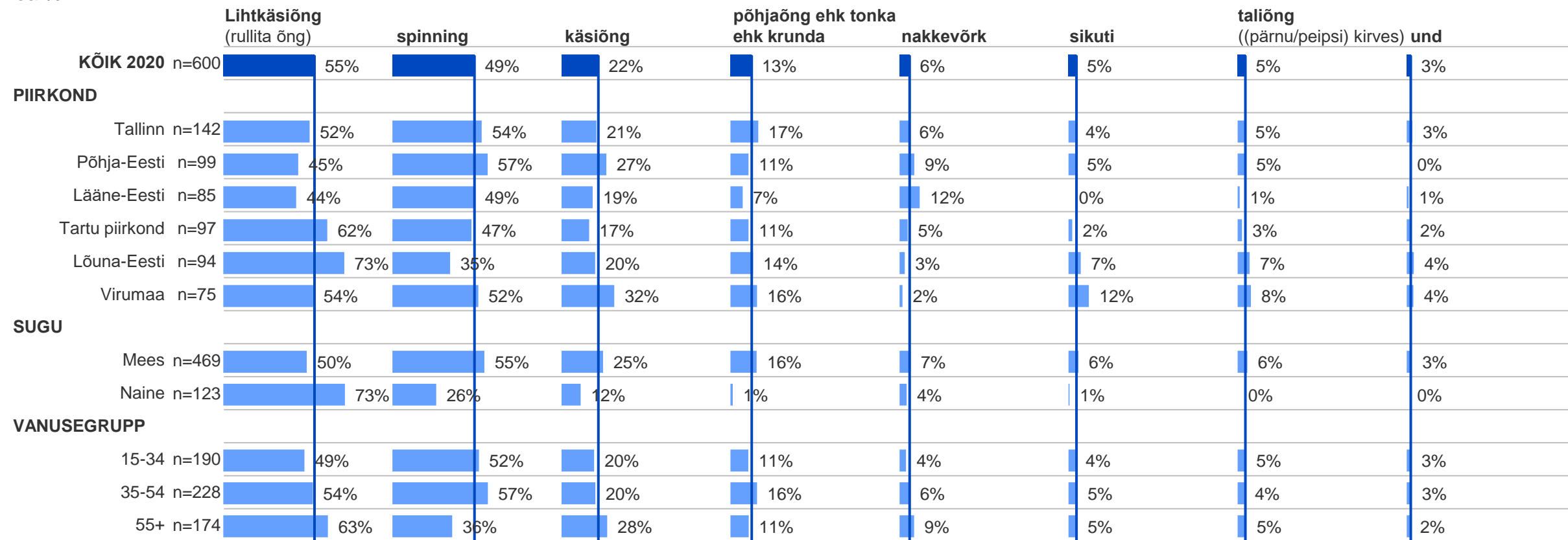
Kõige laiemal kasutajaskonnaga püügivahenditeks olid harrastuskalastajate seas sarnaselt varasemale **lihtkäsiõng ja spinning**, mida kumbagi kasutas ligikaudu iga teine harrastuskalastaja (vastavalt 55% ning 49%). Lihtkäsiõnge kasutamine eelmise uuringuga võrreldes pisut kasvas, käsiõnge kasutamine aga langes (kolmnadikult umbes viiendikuni harrastuskalastajatest).

Möödunud uuringust madalamaks jäi ka põhjaõnge, sikuti ning taliõnge kasutamine.

Erinevate püügivahendite kasutuse intensiivsus kogupopulatsioonis, piirkondade, soo ja vanuse lõikes

Missuguseid püügivahendeid kasutasite kalapüügiks?

rea %

Populaarsemate püügivahendite kasutamises piirkondlikke statistiliselt olulisi erinevusi pigem ei ilmne; välja saab tuua vaid lihtkäsiõnge laiemat ning spinningu madalamat kasutamist Lõuna-Eestis.

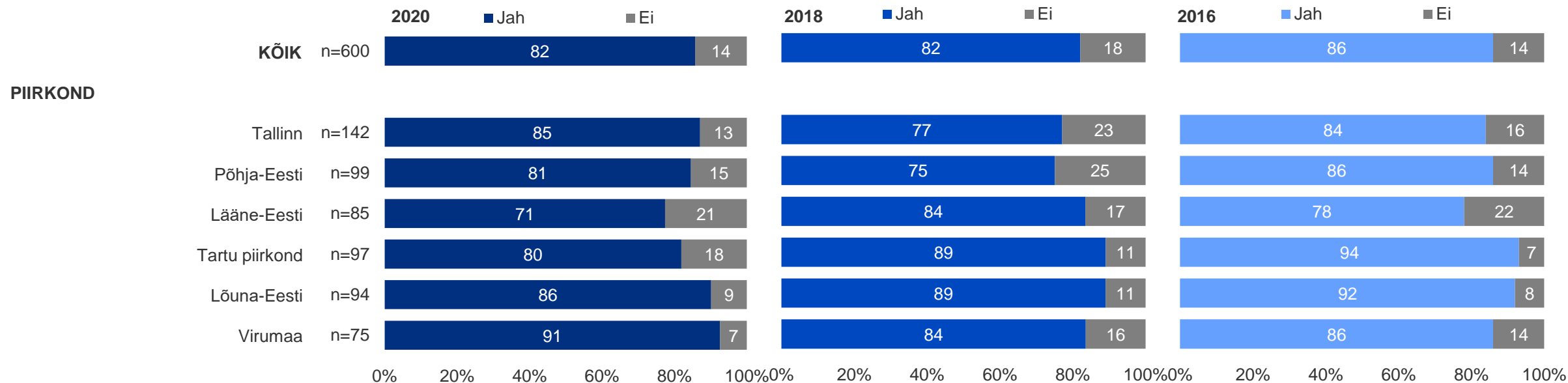
Vähem levinud püügivahenditest oli nakkevõrk populaarsem Lääne-Eestis ning sikuti Virumaa regioonis.

3

Õngpüünisega püütud
kalad ning hinnangulised
püügikogused

Püügi tulemuslikkus kogupopulatsioonis ja piirkondade lõikes

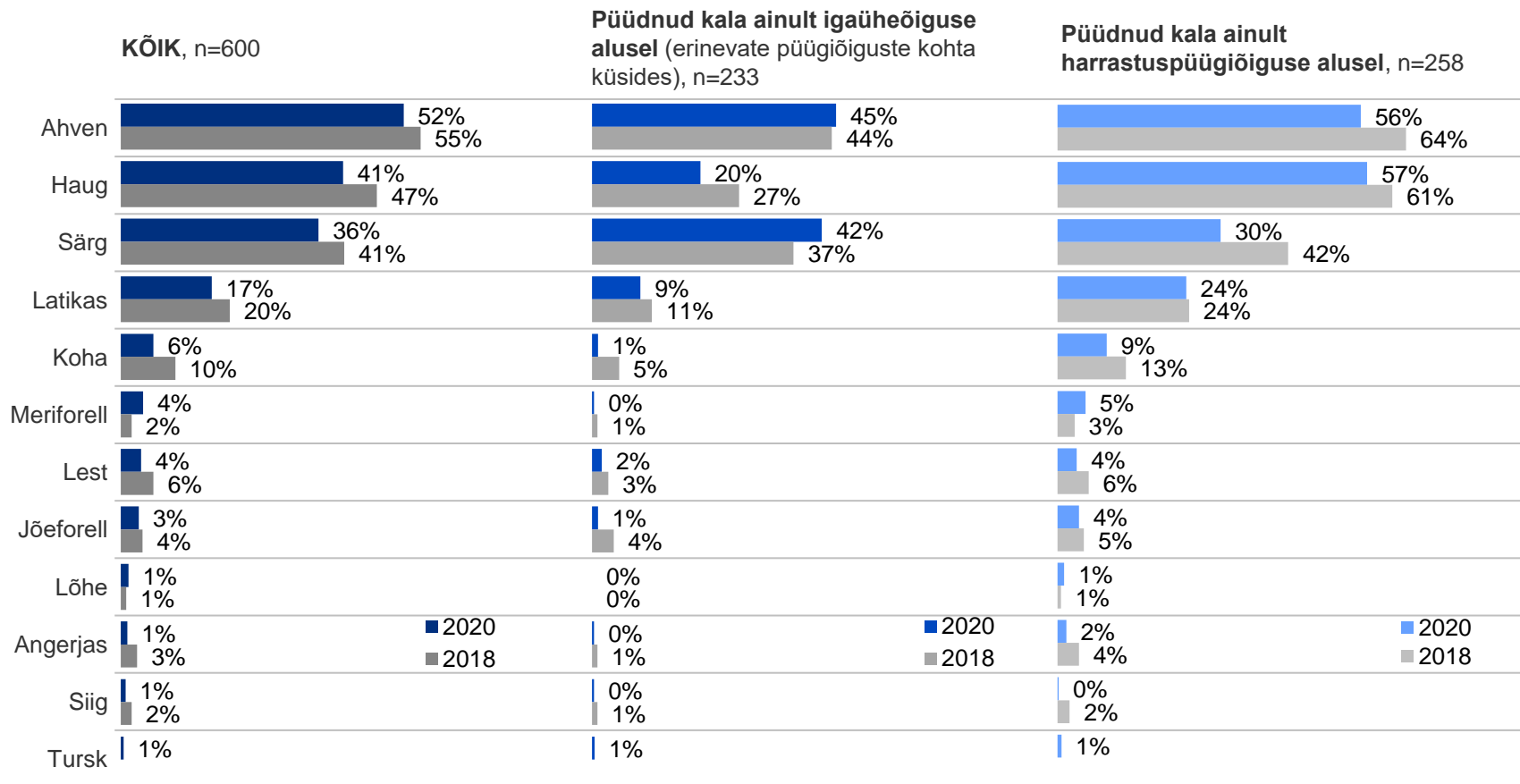
Kas Teie saite 2020. aastal vähemalt ühe kala õngpüünisega (välja arvatud õngejada) hoolimata püügikohast?

Valdava enamiku harrastuskalastajate jaoks oli 2020. aasta püük tulemuslik – nagu ka eelnenud uuringus, sai 82% harrastuskalastajatest õngpüünistega vähemalt ühe kala. Regiooniti püügi tulemuslikkus palju ei erinenud, siiski, keskmisest mõnevõrra kõrgem oli see Virumaal, keskmisest madalamaks jäi Lääne-Eestis.

Õngpüünisega püütud kalad kogupopulatsioonis vastavalt kasutatud püügiõigusele

Järgnevalt palume Teil täpsustada, kas olete õngpüünisega püüdnud järgnevaid kalaliike, st saanud saaki. veeru %

Nagu ka 2018. aastal, said harrastuskalastajad uuringus kaardistatud kaladest kõige ulatuslikumalt kätte ahvenat, mida püüdis 52% kalastajatest. Järgnesid haug ja särg vastavalt 41% ning 36% saaki saanutega.

Latikasaaki sai umbes iga kuues harrastuskalastaja. Teiste kaardistatud kalade puhul jäi õngpüünisega saaki saanute osakaal alla 10%.

Et üldine kalastamise intensiivsus veidi langes, oli 2020. aastal ka saaki saanud kõigi kaardistatud kalade puhul veidi vähem kui 2018. aastal.

Õngpüünisega püütud kalad kogupopulatsioonis ja piirkondade ning teiste sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes

Järgnevalt palume Teil täpsustada, kas olete õngpüünisega püüdnud järgnevaid kalaliike, st saanud saaki ning kust. Kõigepealt loen ette kalaliigid. rea %

		Ahven	Haug	Särg	Latikas	Koha	Meriforell	Lest	Jöeforell	Löhe	Angerjas	Siig	Tursk
KÕIK 2020	n=600	52%	41%	36%	17%	6%	4%	4%	3%	1%	1%	1%	1%
PIIRKOND													
Tallinn	n=142	57%	39%	36%	12%	4%	8%	7%	3%	2%	1%	1%	0%
Põhja-Eesti	n=99	51%	47%	34%	14%	3%	5%	6%	4%	1%	0%	3%	1%
Lääne-Eesti	n=85	32%	36%	27%	9%	4%	3%	4%	0%	1%	1%	0%	0%
Tartu piirkond	n=97	47%	38%	33%	22%	10%	0%	0%	6%	0%	1%	0%	1%
Lõuna-Eesti	n=94	57%	39%	46%	24%	10%	2%	2%	1%	0%	4%	0%	1%
Virumaa	n=75	66%	47%	42%	23%	7%	6%	2%	6%	5%	1%	1%	0%
SUGU													
Mees	n=469	56%	45%	38%	18%	7%	5%	4%	4%	2%	2%	1%	0%
Naine	n=123	35%	23%	31%	13%	3%	1%	3%	0%	0%	0%	0%	1%
VANUSEGRUPP													
15-34	n=190	47%	43%	24%	16%	4%	4%	3%	4%	1%	3%	1%	1%
35-54	n=228	53%	40%	41%	17%	7%	7%	5%	3%	2%	1%	2%	0%
55+	n=174	57%	40%	44%	17%	7%	1%	3%	3%	1%	0%	0%	1%

Hinnatud kalaliikide puhul saagi saamise ulatus piirkondlikult enamasti oluliselt ei erine. Siiski, ahvenat püüdsid keskmisest enam Virumaa ja keskmisest vähem Läänemaa kalastajad; latikat ja särge pisut enam Lõuna-Eesti kalastajad.

Meriforelli saaki said keskmisest sagedamini Tallinna harrastuskalastajad.

Harrastuskalastajate püügikogused kalade lõikes: võrreldav metoodika (põhivalim)

Kui suur oli Teie puhul 2020. aasta jooksul Eestist õngpüünisega saadud kalasaak?

Märkige palun küsitud kalade ja piirkonna kaupa (ligikaudselt) KILODES rookimata kujul. Kui käisite kalal kellegagi koos, märkige vaid enda osa saagist.

n=vastava kala saaki saanud vastajate arv (põhivalim), v.a. meriforell, mis on koos lisavalimiga

* väike vastanute arv

2020	Lõhe, n=6*	Meriforell, n=176	Jõeforell, n=20*	Ahven, n=307	Haug, n=242	Koha, n=36*	Latikas, n=97	Särg, n=215	Siig, n=4*	Lest, n=22*	Angerjas, n=7*	Tursk, n=3*
Saaki saanute osakaal(%)	1.1%	4.1%	3.3%	51.9%	40.8%	6.0%	16.5%	36.3%	0.7%	3.6%	1.2%	0.5%
Keskmine püütud kogus (kg) antud liigi puhul saaki saanutest	9.0	6.9	4.7	6.7	10.3	6.0	7.4	6.5	4.1	5.1	2.3	1.2
Laiendatud püügikogus (t)	14.8	44.2	24.3	540.8	656.3	56.7	190.7	369.5	4.2	28.9	4.5	0.9
Usalduspiirid (t)	x	32.3	2.9	328.0	481.7	32.1	122.6	252.3	x	12.5	1.6	x
	40.5	57.6	49.4	785.9	853.7	85.1	268.9	503.2	9.4	48.1	7.9	4.2

n=vastava kala saaki saanud vastajate arv (põhivalim), v.a. meriforell, mis on koos lisavalimiga

2018	Lõhe, n=6*	Meriforell, n=46*	Jõeforell, n=26*	Ahven, n=328	Haug, n=283	Koha, n=58	Latikas, n=116	Särg, n=243	Siig, n=14*	Lest, n=35*	Angerjas, n=17*	Tursk, n=1*
Saaki saanute osakaal(%)	1.1%	2,3%	4.4%	54.7%	47.1%	9.6%	19.4%	40.5%	2.3%	5.9%	2.8%	0.2%
Keskmine püütud kogus (kg) antud liigi puhul saaki saanutest	4.6	10,0	3.7	13.4	9.6	5.7	9.1	8.7	3.0	5.6	2.9	6.4
Laiendatud püügikogus (t)	8.4	38,5	27.1	1242.4	763.9	92.9	299.2	598.1	11.7	55.6	13.9	2.4
Usalduspiirid (t)	x	19,7	8.8	717.7	562.4	54.9	199.6	413.3	6.1	29.0	5.3	x
	21.4	60,5	48.6	1852.3	992.3	137.0	413.6	809.7	18.2	86.7	24.0	x

Harrastuskalastajate püügikogused kalade ja veealade lõikes

Kui suur oli Teie puhul 2018. aasta jooksul Eestist õngpüünisega saadud kalasaak?

Märkige palun küsitud kalade ja piirkonna kaupa (ligikaudselt) KILODES rookimata kujul. Kui käisite kalal kellegagi koos, märkige vaid enda osa saagist.

püügi- ja veealad, mille puhul antud kala püügikoguseid kaardistati

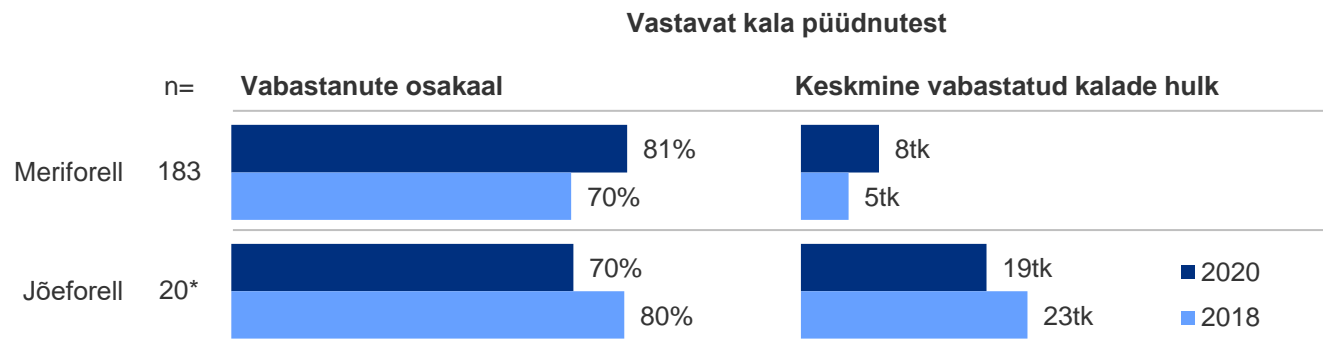
* väike vastanute arv

Laiendatud püügikogus (t)	Lõhe, n=6*	Meriforell, n=176	Jõeforell, n=20*	Ahven, n=307	Haug, n=242	Koha, n=36*	Latikas, n=97	Särg, n=215	Siig, n=4*	Lest, n=22*	Angerjas, n=7*	Tursk, n=3*
KOKKU	14.8	44.2	24.3	540.8	656.3	56.7	190.7	369.5	4.2	28.9	4.5	0.9
sh												
Soome laht				20.1						15.2		
Pärnu laht				69.4		13.2						
Väinameri					129.7							
Muu mereala					45.8	0.2				13.7		
Meri	14.8	44.2						22.4	4.2		x	0.9
Peipsi-, Lämmi- ja Pihkva järv							22.1					
Peipsi järv				181.7	84.3							
Muud siseveekogud				269.6	396.4		168.6					
Siseveekogud			24.3			43.2		347.1			4.5	

Kalu vabastanute osakaal ja vabastatud kalade hulk

Kui suur oli selle kala puhul vabastatud kalade hulk (tükkides)?

rea %

*NB! väga väike valim

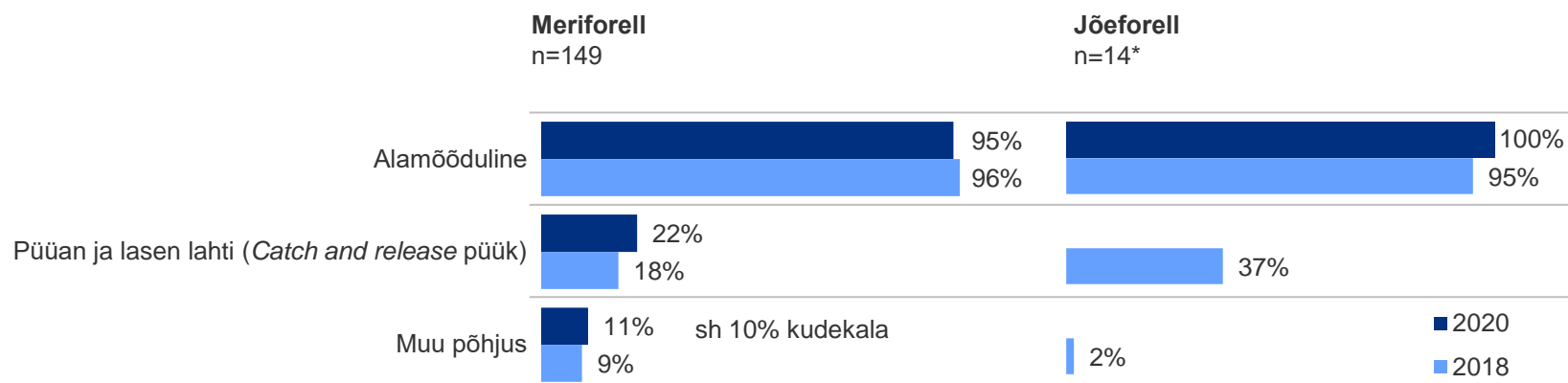
Meriforelli ning jõeforelli püüdjatest on enamik püüdnutest (70-80%) kalu ka vabastanud.

Keskmine vabastatud kalade hulk püsib suurem jõeforelli puhul (keskmiselt ligi 20 kala), meriforelli puhul jäi vabastamine arv alla 10.

Valdavalt vabastati kalu nende alamõdulisuse tõttu.

Mis oli vabastamise põhjus?

veeru % (vastavat kala vabastanutest)

4

Harrastuskalapüügile
tehtud kulutused

Harrastuskalapüügile tehtud kulutused kogupopulatsioonis (Eesti)

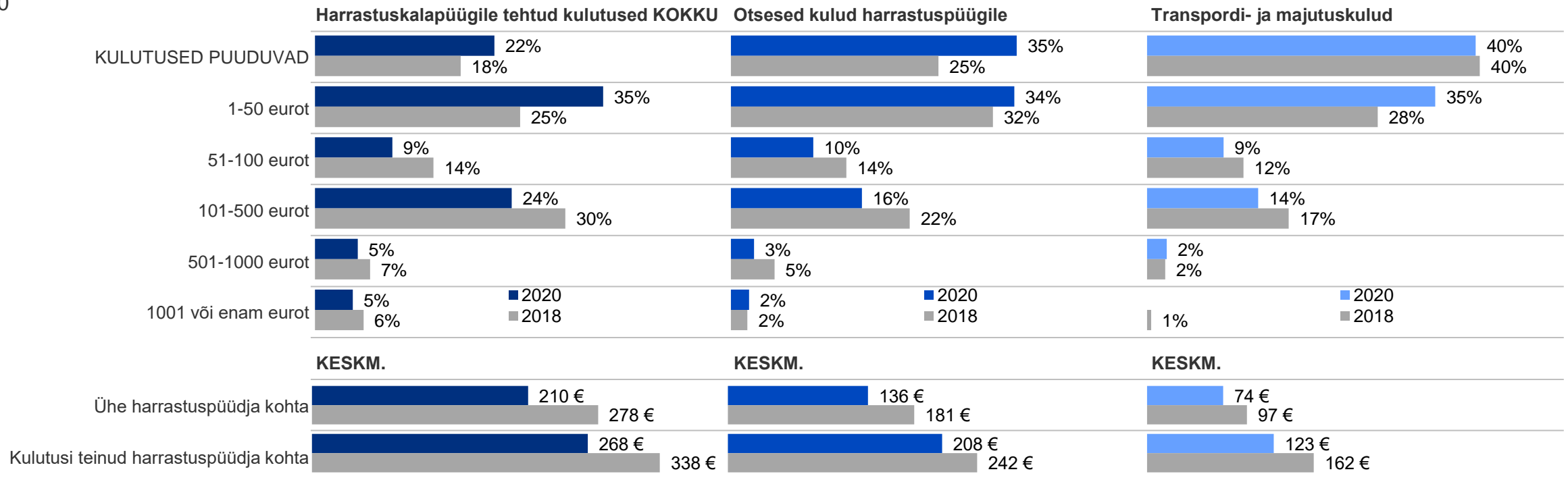
Kui palju raha kulutasite harrastuskalapüügile 2020. aasta jooksul Eestis, sh

- Ligikaudu kui suured olid püügiõigustasudega, püügivahenditega (õnged, söödad, landid jne), paadirendi-, paadikütusega ning spetsiaalsete kalapüügi rõivastega seotud kulud?

- Ligikaudu kui suured olid transpordi ja majutusega seotud kulud?

veeru %

n=600

Harrastuskalapüügile tegi 2020. aasta jooksul kulutusi 78% kõigist harrastuskalastajatest.

Kulutusi püügiõiguste, püügivahenditele jm varustusele tegi seejuures 65% kõigist harrastuskalastajatest, kalaretkedele (majutus, transport) tegi kulutusi 60%.

Enam kui kolmandik harrastuskalastajatest tegi kulutusi summas kuni 50 eurot, kolmandik kulutas 101-500 eurot. Enam kui 500-eurose kulutuse kalapüügile tegi iga kümnes harrastuskalastaja.

Keskmiselt kulutas harrastuskalastaja kalapüügile 2020.aastal 210€, sh 136€ otseste ning 74€ transpordi- ja majutuskuludena. 2018. aastaga võrreldes jäid 2020. aastal kalapüügile tehtud kogukulutused liigi 30% madalamaks.

Kulutuste suurus harrastuskalapüügile

Harrastuskalapüügile tegi **2020. a. kulutusi** ligikaudu **122 000 inimest** (109 400-134 500).

Harrastuskalastajate poolt **2020. a. kalapüügile tehtud kulutused** moodustasid kokku **ligikaudu 33 miljonit eurot** (24,4 miljonit eurot - 41,1 miljonit eurot).

	Harrastuskalastajate ligikaudne arv	Kulutusi teinud harrastuskalastajate ligikaudne arv	Harrastuskalastajate ligikaudsed kulutused (mln eur)	veapiirid 95% usaldusnivool (mln eur)
Kogu Eesti	156000	122000	33	24 - 41
PIIRKOND				
Tallinn	37000	30000	11	5-16
Põhja-Eesti	26000	22000	5	2-7
Lääne-Eesti	23000	17000	5	1-8
Tartu piirkond	26000	20000	4	2-6
Lõuna-Eesti	25000	18000	3	1-5
Virumaa	20000	15000	6	1-10

	harrastuskalastaja kohta (eur)	kulutusi teinud harrastuskalastaja kohta (eur)
Keskmine tehtud kulu KOKKU	210	268
püügiõigustasudega, püügivahenditega (õnged, söödad, landid jne), paadikütuse, paadirendiga ning spetsiaalsete kalapüügi rõivastega seotud kulu	136	208
transpordi ja majutusega seotud kulu	74	123
Mediaankulu KOKKU	40	80
püügiõigustasudega, püügivahenditega (õnged, söödad, landid jne), paadikütuse, paadirendiga ning spetsiaalsete kalapüügi rõivastega seotud mediaankulu	20	50
transpordi ja majutusega seotud mediaankulu	10	50

5

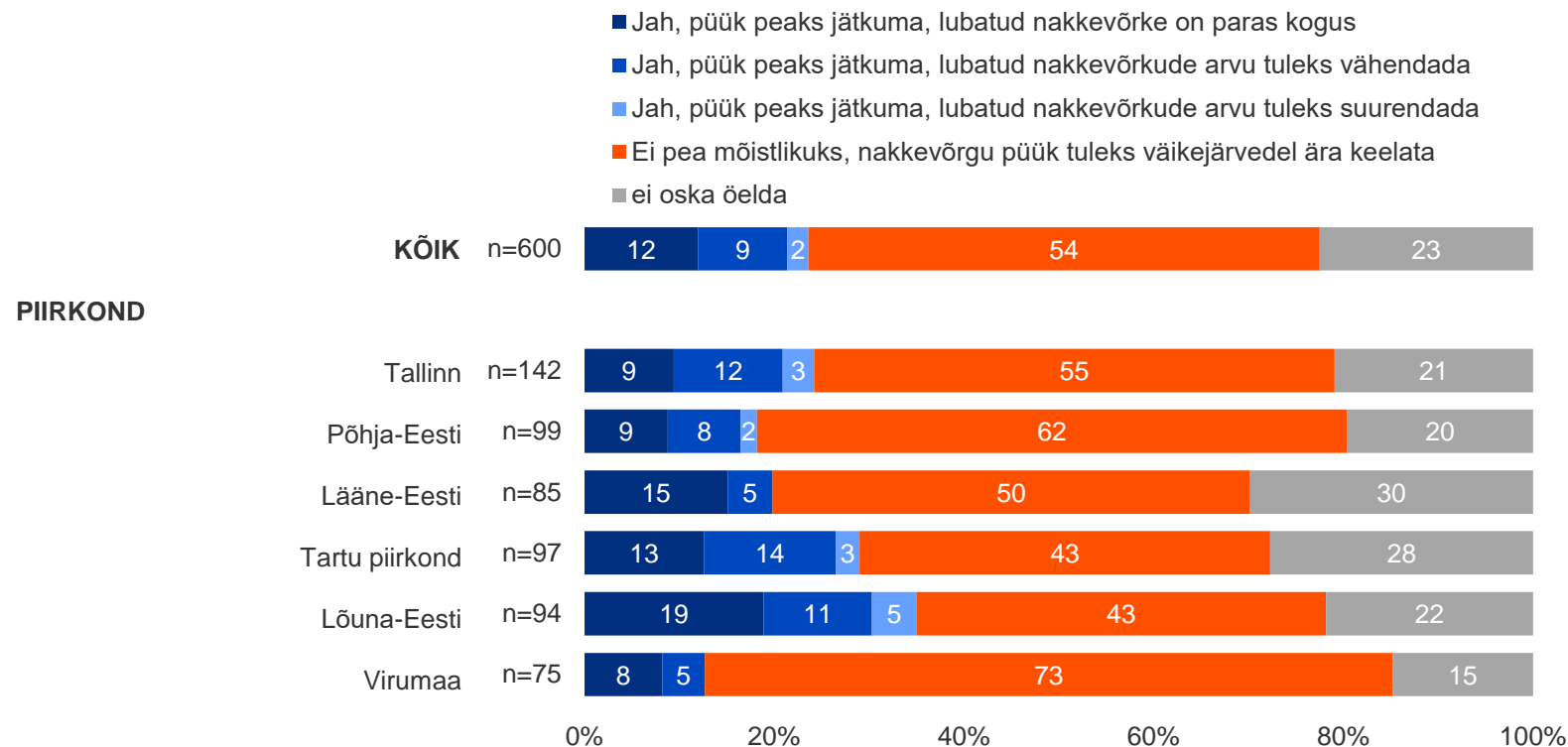
Hinnangud

püügivõimalustele ja

püügiharjumustele

Suhtumine nakkevõrguga püüki väikestel siseveekogudel

Kas peate vajalikuks ja põhjendatuks nakkevõrgu püügivõimalusi väikestel siseveekogudel, va Peipsi,- Lämmi-, Pihkva ja Võrtsjärv?

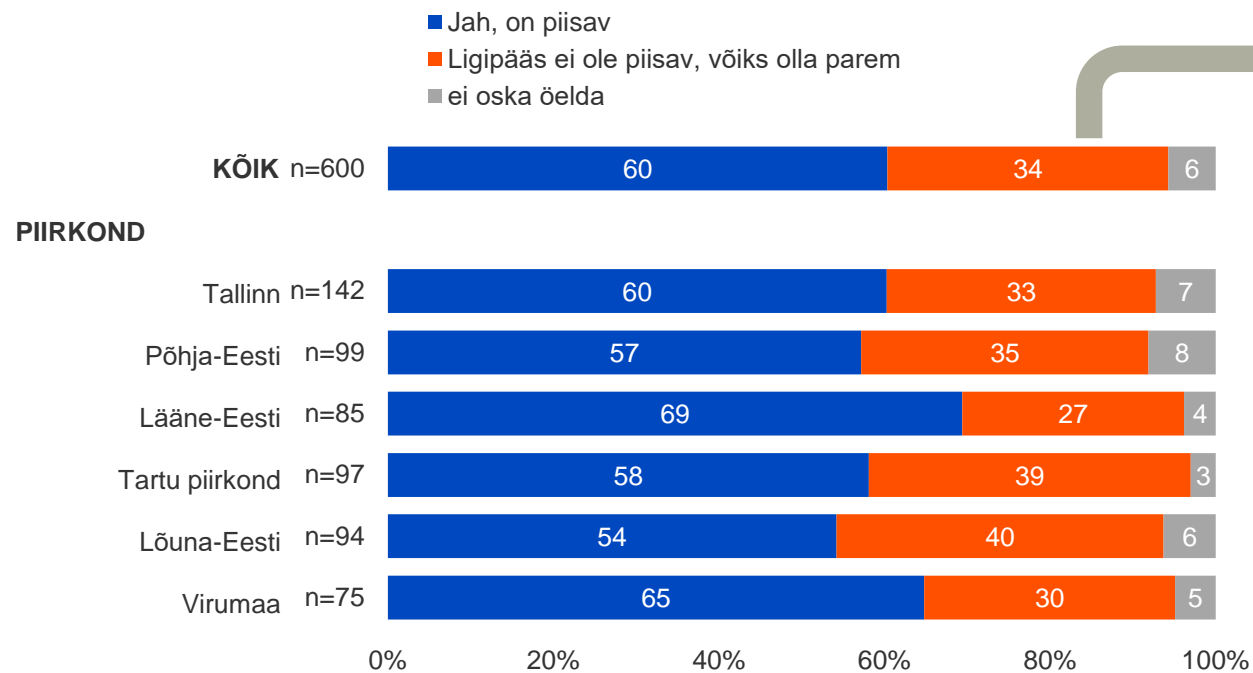

Enamik harrastuskalastajatest (54%) ei pea nakkevõrgu püügivõimalusi väikestel siseveekogudel vajalikuks ja põhjendatuks, umbes veerandil (23%) puudub selles osas seisukoht. Väikestel siseveekogudel nakkevõrgupüügi pooldajaid on samuti ligi veerand (24%), sh umbes pooled neist pooldavad praegust lubatud kogust. Muutust soovitakse pigem vähendamise kui suurendamise suunas.

Piirkondlikult on nakkevõrgupüügi pooldajaid keskmisest enam Lõuna-Eestis (35%). Virumaa harrastuskalastajate seas on aga keskmisest oluliselt enam neid, kes seda väikestel siseveekogudel mõistlikuks ei pea (73%).

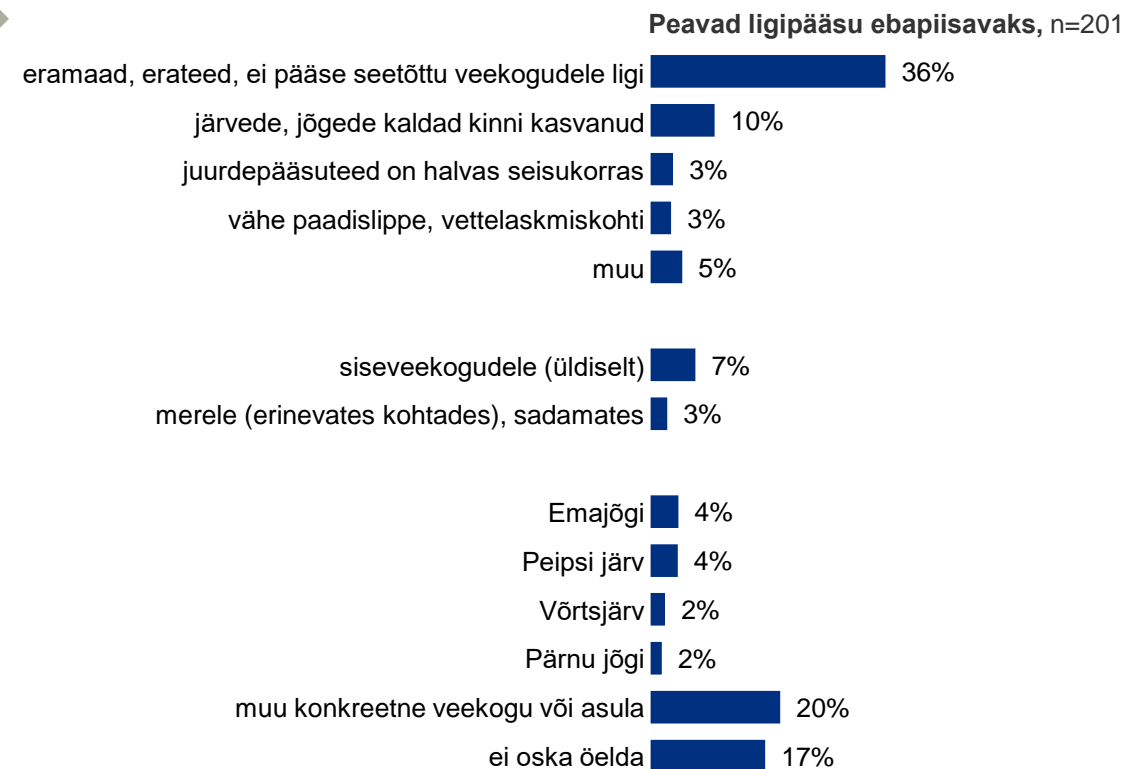
Hinnang veekogude ligipääsetavusele

Kas ligipääs veekogudele on Eestis piisav?

Ligipääsu siseveekogudele hindab piisavaks 60% Eesti harrastuskalastajatest. Ligipääsetavuses näeb puudujääke umbes kolmandik. Keskmisest pisut kriitilisemad on Eesti lõunapoolsete regioonide elanikud. Peamise takistusena nähakse eramaid ning erateid, toodi välja ka siseveekogude kallaste rohtumist. Siseveekogusid nimetati enam kui merd, konkreetsetest veekogudest mainiti kõige sagedamini Emajõge, Peipsi järve, Võrtsjärve ja Pärnu jõge.

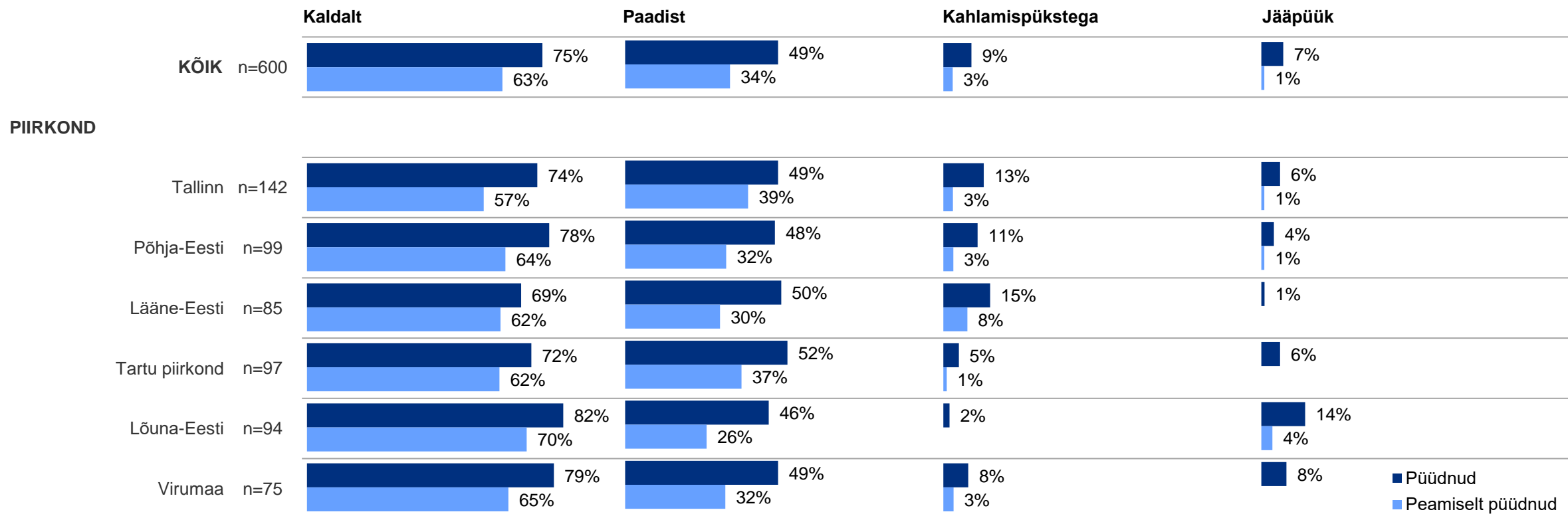
Täpsustage, palun, millistele veekogudele tuleks ligipääsu parandada?

Kala püüdmise viisid

Kas püüdsite kala 2020 aastal ...?

rea %

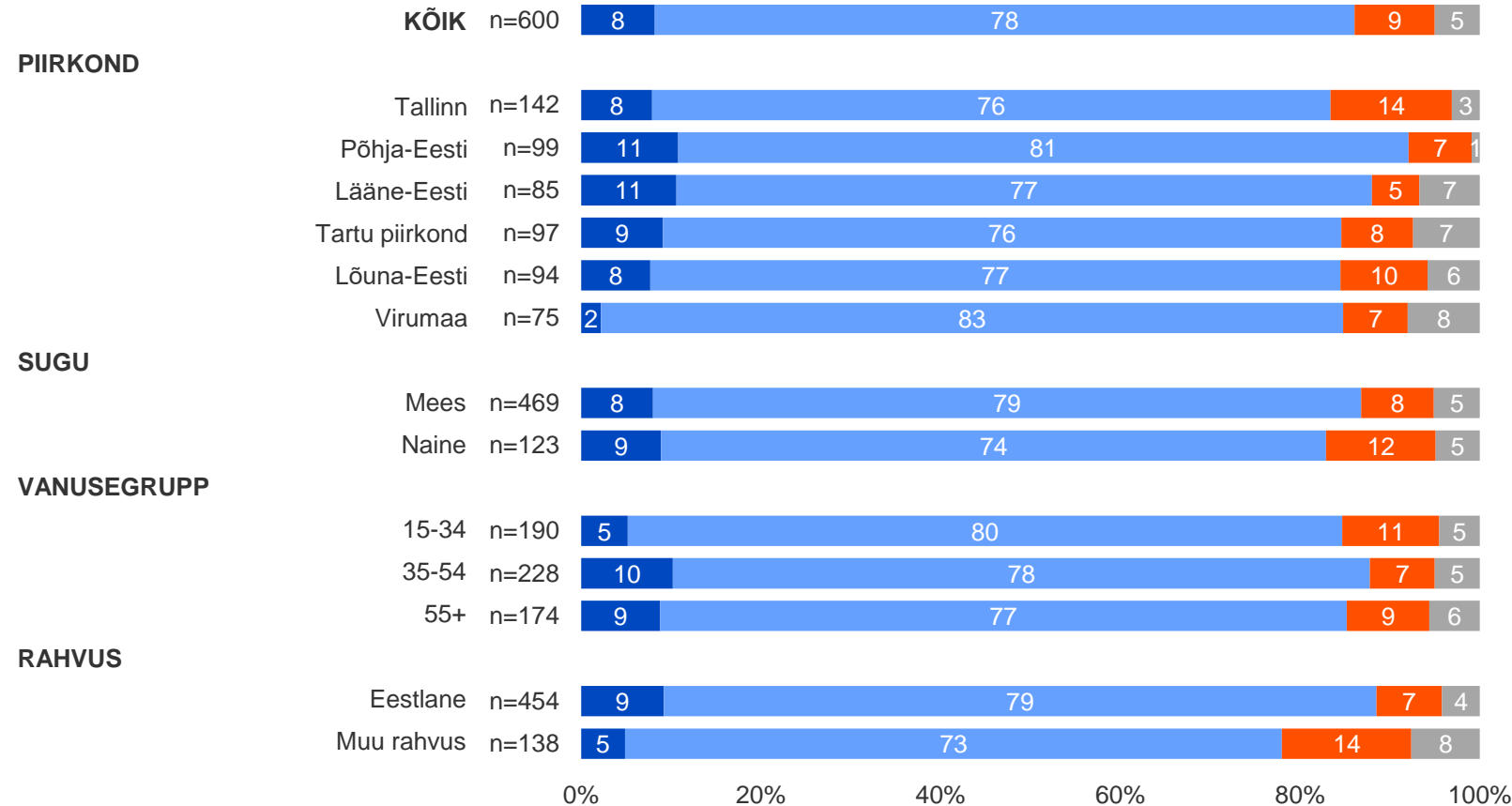
Valdavalt püüavad Eesti harrastuskalastajad kala kaldalt – kaldalt püüdis 2020. aasta jooksul kolmveerand kalastajatest, 63%-le on kaldalt püüdmine peamiseks püügiviisiks. Üsna levinud on ka kalapüük paadist, mida aasta jooksul harrastas peaaegu iga teine kalastaja ning mis peamiseks püügiviisiks on umbes kolmandikule. Kahlamispükse kasutas kalapüügil ligi kümnendik, jääpüüki harrastas 7%.

Piirkondlikud erinevused püügiviiside kasutamises ei ole üldiselt suured. Kahlamispükstega püüdmine oli levinum Lääne-Eestis ning jääpüük Lõuna-Eestis.

Covid-19 mõju kalastamisele

Kuidas COVID-19 haiguse levik ja sellega seotud piirangud mõjutasid Teie kalal käimise mustrit aastal 2020?

- Käisin seetõttu võrreldes varasemate aastatega rohkem kalal
- Covid-19 ei mõjutanud minu kalal käimise sagedust (aasta 2020 kalal käikude arv ei erine varasemate aastate omast)
- Käisin seetõttu võrreldes varasemate aastatega vähem kalal
- Minu kalastamisharjumus 2020.aastal muutus, kuid sel ei olnud mingit seost Covid-19 piirangutega

Covid-19 enamiku (83%) harrastuskalastajate kalastamise sagedusele nende endi hinnangul mõju ei olnud – 78% vastanute puhul kalastamissagedus võrreldes varasemaga ei muutunud ning 5% väitis, et muutus ei olnud Covid-19 tingitud.

Neid, keda Covid-19 levikuga kaasnev mõjutas rohkem kalal käima, oli ligikaudu sama palju, kui neid, kelle jaoks see tähendas vähem kalastamist. Seejuures oli tallinlastest harrastuskalastajate seas keskmisest enam neid, keda Covid-19 negatiivselt mõjutas.

Lisa 1

Uuringu küsimustik

Uuringu küsimustik

KANTAR

Projekt <<HarKal21>>

KALASTAMINE

KÜSIDA KÕIGILT

Tere, Helistan Teile Kantar. Emorist. Viime Keskkonnaministeeriumi tellimisel läbi uuringu harrastuskalapüügi teemal. Kas Teil on kuni 10 minutit aega, et vastata küsimustikule? Küsimustik on anonüümne ning tulemusi kasutatakse harrastuskalapüügi paremaks korraldamiseks Eestis.

Kõigepealt küsin paar küsimust Teie kohta.

1. Sugu (küsitajale märgib ilma küsimata)
 1. Mees
 2. Naine
2. Kui vana Te olete? _____ (märkige täisarvates)

SD1 Tere rahvus?

1. eestlane
2. venelane
3. muu rahvus

SD2 Kas Te elate ...?

1. Tallinnas
2. Tartu linnas (linnlikes asustusüksuses)
3. Tartu linnas (alevikus, külas)1
4. Pärnu linnas (linnlikes asustusüksuses)
5. Pärnu linnas (alevis, alevikus, külas)
6. Narvas
7. Kohtla-Järvel
8. muus linnas / alevis
9. maa-asulas (alevikus, külas)

KÜSITAKSE, KUI Q4=8 või 9

3. Mis maakonnas Te elate? (küsitajale märgib ilma vastusevariante ette lugemata)
 1. Harju maakond
 2. Hiiu maakond
 3. Ida-Viru maakond
 4. Jõgeva maakond
 5. Järva maakond
 6. Lääne maakond
 7. Lääne-Viru maakond
 8. Põlva maakond
 9. Pärnu maakond
 10. Rapla maakond
 11. Saare maakond
 12. Tartu maakond
 13. Valga maakond
 14. Viljandi maakond
 15. Võru maakond

SD3 Milline on Teie haridus?

1. algharidus
2. põhiharidus

1

KANTAR

3. keskharidus
4. keskeri- või kutseharidus (kutsekeskkool, tehnikum)
5. kõrgharidus (õpetanud ülikooli)

4. Palun mõelge tagasi aastale 2020 ning öelge, kas Teie isiklikult tegelesite 2020. aasta jooksul Eestis kalapüügi või vähipüügi (vähemalt ühel korral)?
LUGEDA ETTE KA JÄRGMINE SELGITAV TEKST: Kalapüügi tegelemise all arvestame ükskõik millist harrastuskalapüügi vormi - õnged, vähipüügi vahendid, õngejada, nakkevõrk, alveepüügi vahendid jne. Harrastuskalapüügi, EI LOETA õngitsemist turismitaludes vms (nt vikerforelli või karpkala õngitsemist turismitalu tiikidest).
 1. Jah
 2. Ei ⇒ Täname vastamast! Lühikese intervjuu lõpp.

Nüüd räägime konkreetselt harrastuskalapüügist. Soovime saada infot Eesti harrastuskalastaja profiili ja väljapüükide kohta. Kordan veelkord, et küsimustik on anonüümne, Teie nimi kuskile kirja ei lähe ja infot kasutatakse ainult uuringu kokkuvõtete tegemiseks ning vastuseid ei ole hiljem võimalik Teie isikuga siduda. Uuringu eesmärk on teada saada, millist kala, kus, millises koguses ja milliste püügi vahenditega harrastuskalastajad üldiselt Eestis püüavad.

5. Kas olete soodustatud püügiõigusega isik (alla 16-aastane õpilane, pensionär, õigusvastaselt represseritud või represserituga võrdsustatud isik, erivajadustega isik ning osalise või puuduva töövõimega isik)?
 1. Jah
 2. Ei
6. Palun öelge, mitmel päeval Te 2020. aastal kalal käisite? LUGEDA ETTE KA JÄRGMINE SELGITAV TEKST: Mõnepäevaste kalaretkede puhul lähevad kõik päevad eraldi kirja.
 1. 1-5 päeval
 2. 6-10 päeval
 3. rohkem kui 10 päeval
7. Kas püüdsite 2020. aastal ainult igauheõigusega? LUGEDA ETTE KA JÄRGMINE SELGITAV TEKST: Igauheõigus tähendab püüki ühe lihtkäsionnega, s.o rullita õng. Märkus intervjuerijale teadmiseks: tasuta püügiõigus, ei pea maksma.
 1. Jah
 2. Ei
8. Missuguseid püügiõiguseid kasutasite 2020. aastal? Mitu valikuvarianti lubatud.
 1. igauheõigust s.o. püük kuni 1 lihtkäsionnega/rullita õnega Märkus intervjuerijale teadmiseks: tasuta püügiõigus, ei pea maksma
 2. harrastuspüügiõigust s.o. kõik ülejäänud õngpüüdnised kuni 3 tk korraga, näiteks spinning, käsioõng, lihtkäsioõng, põhjaõng, lendõng Märkus intervjuerijale teadmiseks: tasuline püügiõigus, aga ei pea esitama aruannet.
 3. kalastuskaarti, so nakkevõrk, õngejada, vähipüügi vahendid, lõhe ja forellipüük jõgedest, Endla, Silma ja Matsalu looduskaitsealadel. Vaja esitada kalastusaruanne peale püüki

KUI küs 9=ainult 1, siis küs 9=1 ja jääb vahele

9. Missuguseid püügi vahendeid kasutasite kalapüügiks 2020. aastal? LUGEDA ETTE.
 1. Lihtkäsioõng (rullita õng)
 2. käsioõng
 3. põhjaõng ehk tonka ehk kuuda
 4. spinning
 5. taliõng (ka kirves, pärnu kirves, peipsi kirves)
 6. lendõng
 7. harpuunpüss

2

Uuringu küsimustik (2)

KANTAR

- und
- sikuti
- nakkevõrk
- ladiska
- vähimõrd või vähinatt
- õngejada
- muu (palun täpsustage)

KÜSIDA, KUI KÜS: 9=1-6, 9 VÕI 14

10. Kas Te püüdsite 2020. aastal õngpüünisega (välja arvatud õngejada) kala ka merest? Märkus intervjuerijale teadmiseks: õngpüünised on 1-6 ja 9

- Jah
- Ei

KÜSIDA, KUI KÜS: 9=1-6, 9 VÕI 14

11. Kas Teie saite 2020. aastal vähemalt ühe kala õngpüünisega (välja arvatud õngejada) hoolimata püügikohast?

- Jah ⇒ jätkake küsimus 12
- Ei ⇒ jätkake küsimus 14

Edasi me räägime ainult igapäevase või harrastuspüügiolulise alusel püütud kaladest.

Kalastuskaardil näidatud püüki ja koguseid palume mitte arvestada.

12. Järgnevalt palume Teil täpsustada, kas olete õngpüünisega püüdnud Eestist järgnevaid kalaliike, st saanud saaki ning kust. Kõigepealt loen ette kalaliigi:

- Lõhe
- Meriforell
- Jöforell
- Ahven
- Haug
- Koha
- Latikas
- Särg
- Siig
- Lest
- Angerjas
- Tursk
- Mitte ükski neist ⇒ jätkake küsimus 14

13. Kui suur oli Teie puhul 2020. aasta jooksul Eestist õngpüünisega saadud kalasaak? Saak palun öelge (ligikaudselt) KILODES rookimata kujul piirkonna kaupa. Kui käisite kalal kellegagi koos, nimetage vaid enda osa saagist.

13.1. Lõhe (kui 12.1 = jah, KILODES)

	Meri
Õngpüünis	

13.2. Meriforell (kui 12.2 = jah, KILODES)

	Meri	Vabastatud kalade hulk (tk)	Vabastamise põhjus? (alamõeldud Catch and release püük muu (täpsustage))
Õngpüünis			

KANTAR

13.3. Jöforell (kui 12.3 = jah, KILODES)

	Siseveekogud	Vabastatud kalade hulk (tk)	Vabastamise põhjus? (alamõeldud Catch and release püük muu (täpsustage))
Õngpüünis			

13.4. Ahven (kui 12.4 = jah, KILODES)

	Pärnu laht	Muu mereala, va Pärnu laht	Peipsi järv	Muud siseveekogud
Õngpüünis				

13.5. Haug (kui 12.5 = jah, KILODES)

	Väinameri	Muu mereala, va Väinameri	Peipsi järv	Muud siseveekogud
Õngpüünis				

13.6. Koha (kui 12.6 = jah, KILODES)

	Pärnu laht	Muu mereala, va Pärnu laht	Siseveekogud
Õngpüünis			

13.7. Latikas (kui 12.7 = jah, KILODES)

	Peipsi-, Lämmi- ja Pihkva järv	Muud siseveekogud
Õngpüünis		

13.8. Särg (kui 12.8 = jah, KILODES)

	Meri	Siseveekogud
Õngpüünis		

13.9. Siig (kui 12.9 = jah, KILODES)

	Meri
Õngpüünis	

13.10. Lest (kui 12.10 = jah, KILODES)

	Soome laht	Meri, va Soome laht
Õngpüünis		

13.11. Angerjas (kui 12.11 = jah, KILODES)

	Meri	Siseveekogud
Õngpüünis		

13.12. Tursk (kui 12.12 = jah, KILODES)

	Meri
Õngpüünis	

14. Kui palju raha kulutasite harrastuskalapüügile 2020. aasta jooksul Eestis, sh:

Ligikaudu kui suured olid püügivahenditega, püügivahenditega (õnged, söodad, landid jne), paadirendiga (paadi ost ei lähe arvesse), paadikütusega ning spetsiaalsete kalapüügi rõivastega seotud kulud?

€ / MAX 4 KOHTA

KANTAR

Ligikaudu kui suured olid transpordiga ja majutusega seotud kulud?

Mõtleme siin eeskätt spetsiaalselt kalastamise eesmärgil tehtud sõitude majutus- ja söidukulusid. Kui käisite kalal muu reisi raames, öelge palun hinnanguline kalastamisega seotud osa (kui selline esines).

€ / MAX 4 KOHTA

15. Kas peate vajalikuks ja põhjendatuks nakkevõrgu püügivõimalusi väikestel siseveekogudel, va Peipsi-, Lämmi-, Pihkva ja Võrtsjärv?

- Jah, püük peaks jätkuma, lubatud nakkevõrke on paras kogus
- Jah, püük peaks jätkuma, lubatud nakkevõrkude arvu tuleks vähendada
- Jah, püük peaks jätkuma, lubatud nakkevõrkude arvu tuleks suurendada
- Ei pea mõistlikuks, nakkevõrgu püük tuleks väikejärvedel ära keelata
- ei oska öelda (ei loeta ette)

16. Kas ligipääs veekogudele on Eestis piisav?

- Jah, on piisav
- Ligipääs ei ole piisav, võiks olla parem
- Ei oska öelda (ei loeta ette)

KÜSIDA, KUI KÜS: 16=2

16.A Täpsustage, palun, millistele veekogudele tuleks ligipääsu parandada?

17. Kas püüdsite kala 2020 aastal ...? LUBATUD MITU VALIKUT

- Kaldalt
- Kahlamispüükstega
- Paadist
- Jäापüük
- Muul viisil (palun täpsustage)

17.A Millist viisi kasutasite enim ...? ÜKS VASTUS

- Kaldalt
- Kahlamispüükstega
- Paadist
- Jäापüük
- Muud püügiviisi (palun täpsustage)

18. Kuidas COVID-19 haiguse levik ja sellega seotud piirangud mõjutasid Teie kalal käimise mustrit aastal 2020?

- Käisin seetõttu võrreldes varasemate aastatega rohkem kalal
- Covid-19 ei mõjutanud minu kalal käimise sagedust (aasta 2020 kalal käikude arv ei erine varasemate aastate omast)
- Käisin seetõttu võrreldes varasemate aastatega vähem kalal.
- Minu kalastamisharjumus 2020.aastal muutus (käisin varasemast rohkem / vähem kalal), kuid sel ei olnud mingit seost Covid-19 piirangutega

Suur tänu vastamast!

Lisa 2

Uuringu metoodika

Kõigi küsitletute vs harrastuskalastajate demograafiline jaotus

veeru %

PIIRKOND	KÕIK KÜSITLETUD, n=4202	Harrastuskalastajad, n=600 (kaalutud n=592)
Tallinn	33%	n=1396 24% n=142
Põhja-Eesti	17%	n=699 17% n=99
Lääne-Eesti	11%	n=478 14% n=85
Tartu piirkond	14%	n=565 17% n=97
Lõuna-Eesti	10%	n=436 16% n=94
Virumaa	15%	n=628 13% n=75
SUGU		
Mees	47%	n=1955 79% n=469
Naine	54%	n=2247 21% n=123
VANUSEGRUPP		
15-34	28%	n=1170 32% n=190
35-54	33%	n=1368 39% n=228
55+	40%	n=1664 29% n=174
RAHVUS		
Eestlane	67%	n=2833 77% n=454
Muu rahvus	33%	n=1369 23% n=138
ASULATÜÜP		
Tallinn	33%	n=1396 24% n=142
Suured linnad	17%	n=699 16% n=92
Muu linnad, alev	17%	n=718 18% n=105
Maa-asula (alevik, küla)	33%	n=1390 43% n=253

Tulemuste usalduspiirid

Tabeli kasutamise näide: 51% harrastuskalastajatest on 2020. aastal käinud kalal 1-5 päeval. Juhuvlikust tulenev statistiline viga on selle tulemuse puhul maksimaalselt 95% usaldusnivool 3,99%

%

Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%
10	31,94%	31,78%	31,29%	30,47%	29,27%	27,66%	25,55%	22,81%	19,16%	13,92%	10,90%	8,94%
20	22,58%	22,47%	22,13%	21,54%	20,70%	19,56%	18,07%	16,13%	13,55%	9,84%	7,70%	6,32%
30	18,26%	18,16%	17,89%	17,41%	16,73%	15,81%	14,60%	13,04%	10,95%	7,96%	6,23%	5,11%
40	15,81%	15,73%	15,49%	15,08%	14,49%	13,69%	12,65%	11,29%	9,49%	6,89%	5,39%	4,43%
50	14,00%	13,93%	13,72%	13,35%	12,83%	12,12%	11,20%	10,00%	8,40%	6,10%	4,78%	3,92%
60	12,65%	12,59%	12,39%	12,07%	11,59%	10,95%	10,12%	9,03%	7,59%	5,51%	4,32%	3,54%
70	11,71%	11,65%	11,47%	11,17%	10,73%	10,14%	9,37%	8,36%	7,03%	5,10%	4,00%	3,28%
80	10,95%	10,90%	10,73%	10,45%	10,04%	9,49%	8,76%	7,82%	6,57%	4,77%	3,74%	3,07%
90	10,33%	10,28%	10,12%	9,85%	9,47%	8,94%	8,26%	7,38%	6,20%	4,50%	3,52%	2,89%
100	9,80%	9,75%	9,60%	9,35%	8,98%	8,48%	7,84%	7,00%	5,88%	4,27%	3,34%	2,74%
200	6,93%	6,89%	6,79%	6,61%	6,35%	6,00%	5,54%	4,95%	4,16%	3,02%	2,36%	1,94%
300	5,65%	5,62%	5,54%	5,39%	5,18%	4,90%	4,52%	4,04%	3,39%	2,46%	1,93%	1,58%
400	4,89%	4,87%	4,80%	4,67%	4,49%	4,24%	3,92%	3,50%	2,94%	2,13%	1,67%	1,37%
500	4,38%	4,35%	4,29%	4,17%	4,01%	3,79%	3,50%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,23%
600	3,99%	3,97%	3,91%	3,81%	3,66%	3,46%	3,19%	2,85%	2,40%	1,74%	1,36%	1,12%

Uuringu sihtrühm ja valim

Küsitluse üldkogumiks olid 15-aastased ja vanemad Eesti elanikud. Seisuga 01.01.2021 on Eesti Statistikaameti andmetel uuringu üldkogumi suuruseks (so 15-aastased ja vanemad Eesti elanikud) kokku 1 110 123 inimest.

Uuringu sihtrühma moodustasid 15-aastased ja Eesti elanikud, kes on 2020. a. tegelenud harrastuskalapüügiga.

600 intervjuu läbi viimine uuringu sihtrühmas tagab statistilise valimivea $\pm 4,0\%$ usaldusnivool 95% kogupopulatsioonis.

Sihtrühma esinduslikuks kaardistamiseks so harrastuskalastajate osakaalu määramiseks kogupopulatsioonis ning piirkondlikus populatsioonis ja nende vanuselise ja soolise jaotuse kaardistamiseks viidi läbi 4202 kaardistavat personaalintervjuud telefoni teel. Niisuguse lähenemisega on tagatud harrastuskalapüügiga tegelenute osakaalu esitamine üldkogumist (Eesti elanikkond) kogupopulatsioonis ning piirkondlikus populatsioonis ning laienduste tegemine üldkogumile.

Uuringu sihtrühmas, so harrastuskalastajate seas, viidi läbi 600 täisintervjuud.

Valimi moodustamisel kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, st kõikidel üldkogumisse kuuluvatel inimestel oli võrdne võimalus vastajaks sattuda.

Hinnanguliste püütud kalakoguste täpsusastme suurendamiseks viidi täiendavalt läbi 183 intervjuud merepüügiga tegelenud harrastuskalastajatega, kes said meriforelli saaki (so uuringu teemad 8 ja 9). Lisavalimi intervjuusid ei arvestatud uuringu põhiintervjuude hulka, neid rakendati täpsuse suurenamise eesmärgil vaid hinnangute andmisel püütud kogustele ning kalade vabastamisele.

Valimi moodustamisel kasutasime üldkogumi proportsionaalset mudelit, st kõikidel üldkogumisse kuuluvatel inimestel on võrdne võimalus vastajaks sattuda.

Uuringu vastajad leiti tõenäosusliku juhuvaliku teel, arvestades, et vastaja elukoht vastaks üldkogumi jaotusele.

Uuringu meetodika

Uuringu põhiintervjuud viidi läbi **arvutil juhivate personaalsete telefoniintervjuudena** (CATI – *Computer Assisted Telephone Interviewing*).

Küsitlusel asutame Kantar grupi firma NIPO Software professionaalset tarkvaraplatvormi *NIPO Fieldwork System for CATI Interviewing*. See platvorm on loodud spetsiaalselt turu-uuringute ja küsitluste läbiviimiseks ning tagab kvaliteetse andmekogumise. Platvorm võimaldab nii ankeedi programmeerimist kui ka küsitluse kulgemise jälgimist (jooksev kontaktide ja keeldumiste registreerimine, valimi täitumise seis, intervjuude pikkus jmt).

Enne küsitlustööga alustamist toimus intervjuerijate instrueerimine, kus projektijuht tutvustas uuringu eesmärke ja sisu ning koos intervjuerijatega käidi läbi uuringu ankeet.

- 94% küsitletutest leiti **juhulikult genereeritud mobiilinumbritele** helistamise käigus, luues nii kõikidele mobiilikasutajatele **võrdse võimaluse uuringus osaleda**. Nii on Eesti elanikkond parimal võimalikul viisil esindatud.
- 6% valimist moodustasid **Emori eelvärvatute andmebaasis** olevad isikud.

Vastajale ajalise paindlikkuse tagamiseks anti intervjuu läbi viimisega nõus oleva sihtrühma esindajale võimalus viia intervjuu vajadusel läbi kahes järgus. St, et vajadusel intervjuu katkestati ning võimaldati vastajal jätkata talle sobival vastamisajal ja/või pikemat meenutamist või vastaja märkmetest vms järele vaatamist nõudvate andmete kaardistamiseks.

Küsitlustöö käigus kujunenud valimi täiendava kontrollina võrreldi valimi sotsiaaldemograafilist struktuuri vastavate statistiliste näitajatega üldkogumi kohta (soo, vanuse, rahvuse ja maakonna lõikes). Uuringu esinduslikkuse tagamiseks teostati andmete kaalumise.

Küsitlustöö järelkontroll viidi läbi kahe päeva jooksul pärast küsitluse lõppu. Küsitlustöö järelkontrolli viis läbi küsitlustöö projektijuht.

Selleks helistasime veelkord 10% sihtrühma esindajatest, kellega viidi läbi intervjuu ja palusime vastajal kommenteerida küsitluse töö erinevaid aspekte. Vastajale esitati küsimusi, mis puudutasid nii läbiviidud küsitluse sisulist külge kui ka küsitlustöö meetodika järgimist, vastaja valiku reeglitest kinni pidamist, küsitluse tutvustust ning tema ametialaseid oskusi.

Küsitlused, kelle tööd kontrolliti, valiti süstemaatilise juhuvalikuga. Järelkontrolliga seotud tegevus ja selle tulemused on dokumenteeritud.

Küsitluse andmed

Küsitlus toimus Emori 40 töökohaga küsitluskeskuses, kus intervjuu käiku ja valimi proportsioone kontrollib spetsiaalne tarkvara *NIPO Fieldwork System for CATI*.

CATI-meetodi (arvuti abil tehtavad telefoniintervjuud) kasutamisel ilmuvad küsimused intervjuu läbiviimise ajal koos intervjuueerija jaoks vajalike juhistega jooksvalt ekraanile ning vastused sisestatakse otse arvutisse. Filtrid ja roteerimised on programmeeritud, vähendades nii vigu küsitlemisel.

Küsitlustöös osales 29 vastava ettevalmistuse saanud ASi Emor küsitlejat.

- Intervjuude keskmine pikkus sihtrühma mitte kuuluvate elanikega oli 1,98 minutit.
- Intervjuude keskmine pikkus sihtrühmas oli 7,56 minutit.

Kokku kasutasid küsitlejad 14939 telefoninumbrit (s.h. 5932 korduvkönet), neist:

- 5922 juhul ei saadud kontakti;
- 4202 juhul viidi intervjuu läbi;
- s.h. 600 juhul viidi intervjuu läbi sihtrühma esindajaga (harrastuskalastajad);
- 2910 juhul keelduti intervjuust;
- 508 juhul ei olnud valitud numbril vanuserühma (15-aastased ja vanemad eesti elanikud) esindajat või polnud ta kättesaadav;
- 1397 juhul ei toimunud intervjuud, kuna kvoot oli täis.

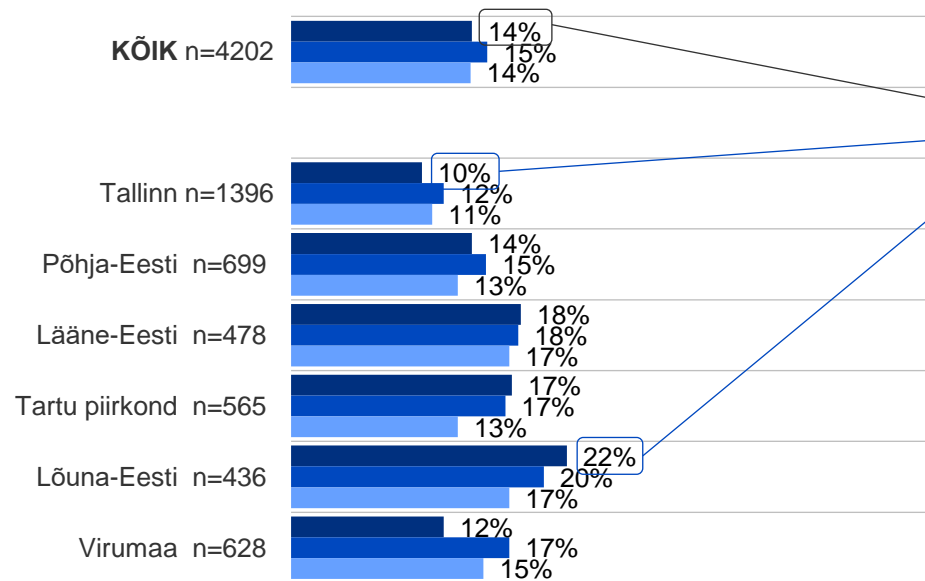
Lisa 3

Kuidas lugeda jooniseid

Kuidas lugeda jooniseid ...

... rea % puhul

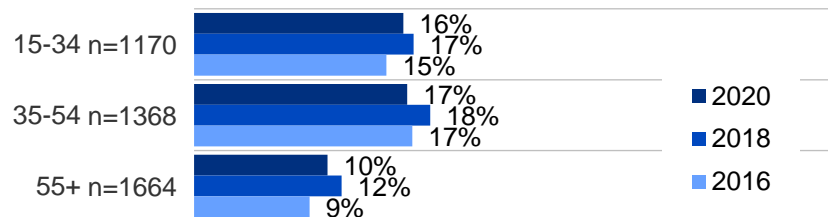
PIIRKOND

Joonis võrdleb harrastuskalastajate osakaalu erinevates sotsiaal-demograafilistes lõigetes.

Näiteks, kui **kogu Eestis** on 2020. aastal harrastuskalapüügiga tegelenud **14%** elanikkonnast, siis **Tallinnas** on osakaal **10%** **Lõuna-Eestis** **22%**

VANUSEGRUPP

NB! Tulemuste usalduspiirid 95% tõenäosusnivoo korral on esitatud aruande lisa slaidil 45.

Kuidas lugeda jooniseid ...

... veeru % puhul

PIIRKOND

	KÕIK KÜSITLETUD, n=4202	Harrastuskalastajad, n=600 (kaalutud n=592)
Tallinn	33%	24%
Põhja-Eesti	17%	17%
Lääne-Eesti	11%	14%
Tartu piirkond	14%	17%
Lõuna-Eesti	10%	16%
Virumaa	15%	13%

SUGU

Mees	47%	79%
Naine	54%	21%

VANUSEGRUPP

15-34	28%	32%
35-54	33%	39%
55+	40%	29%

RAHVUS

Eestlane	67%	77%
Muu rahvus	33%	23%

ASULATÜÜP

Tallinn	33%	24%
Suured linnad	17%	16%
Muu linnad, alev	17%	18%
Maa-asula (alevik, küla)	33%	43%

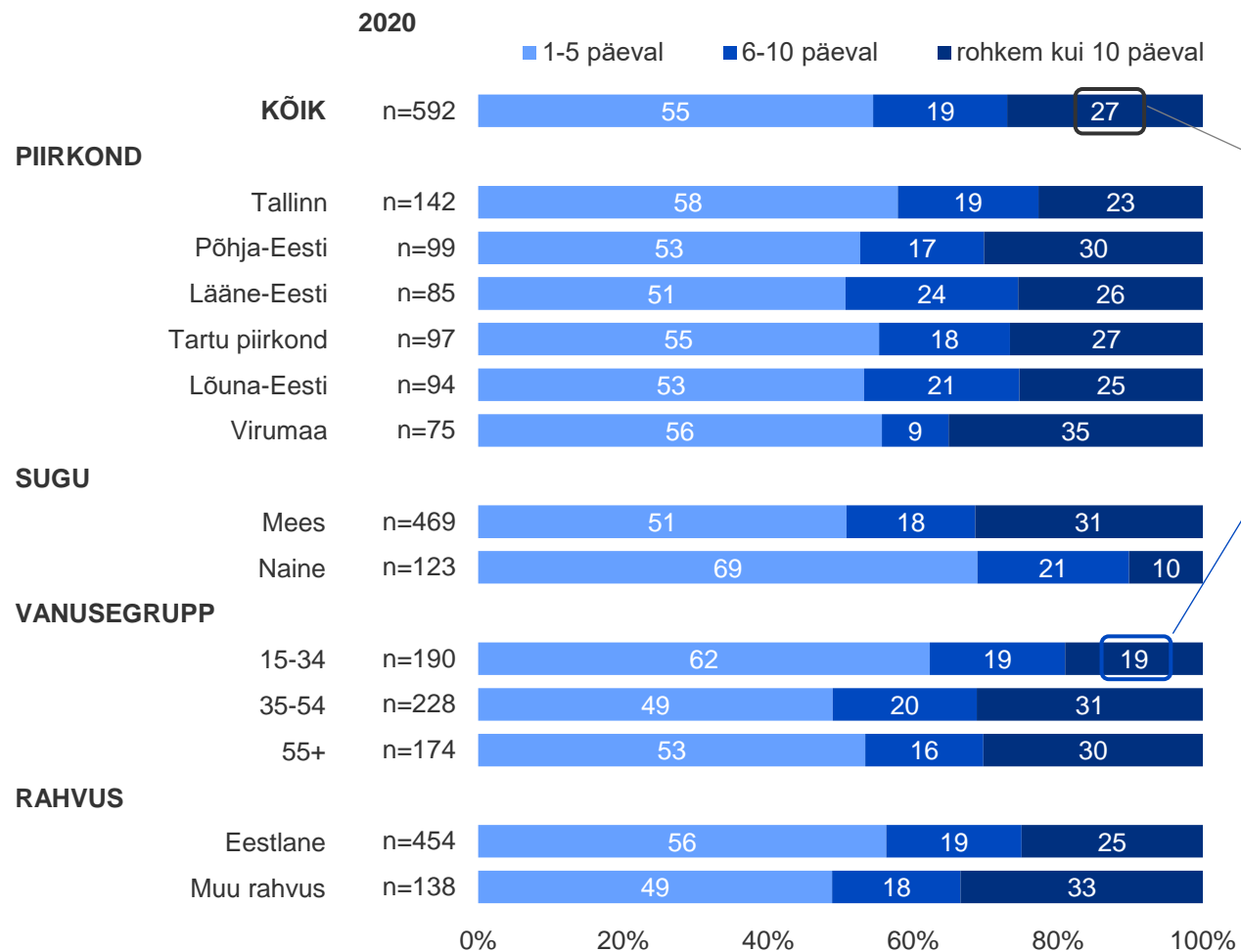
KUIDAS LUGEDA JOONIST:
Joonis võrdleb kõigi küsitletute ning harrastuskalapüügiga tegelevate piirkondlikku, vanuselist, soolist, rahvuselist jne jaotust.

Näiteks, **kõigist küsitletutest** (so ka kogu 15+ vanuses elanikkonnast) moodustavad mehed 47% ning naised 54%, siis **harrastuskalastajatest** moodustavad mehed selgelt suurema osa ehk 79% ning naised vaid 21%.

NB! Tulemuste usalduspiirid 95% tõenäosusnivoo korral on esitatud aruande lisas slaidil 45.

Kuidas lugeda jooniseid ...

... ühe vastusevariandiga %-jaotuse puhul

KUIDAS LUGEDA JOONIST:

Graafik võrdleb harrastuskalastajate kalastamise intensiivsust kordades kogu Eestis ning piirkonna, soo jne lõikes.

Näiteks, kui kõigist harrastuskalastajatest moodustavad 2020. a. enam kui 10 korda kalastanud 27%, siis 15-34-aastaste harrastuskalastajate seas on enam kui 10 korda kalastanud 19%.

NB! Tulemuste usalduspiirid 95% tõenäosusnivoo korral on esitatud aruande lisas slaidil 45.

Lisa 4

Projekti meeskond

Projekti meeskond

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:	Elo Rasmann
Uuringu kava ja aruande koostaja:	Katrin Männaste
Ankeedi tõlge vene keelde:	Jelena Schmidt
Valimi koostaja:	Alise Udam
Küsitlusprogrammi koostaja:	Alje Roopärg
Küsitlustöö koordineerija (CATI):	Kaja Nebel
Küsitlustöö koordineerija (CAWI):	Kaja Ruuben
Andmetöötlus:	Alje Roopärg
Graafilised tööd:	Maire Nõmmik, Katrin Männaste

Kontaktinfo

Katrin Männaste
Kantar Emori uuringuekspert
Telefon: 626 8539
E-mail: katrin.mannaste@emor.ee

Kantar Emor

Telefon: 626 8500
Faks: 626 8501
E-mail: emor@emor.ee
Aadress: Maakri 21, 10415 Tallinn